

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING

OM

HORSENS SKOLEVÆSEN

VED

SKOLEDIREKTØREN

FOR ÅRET

1951-52

Beretning

om

Horsens skolevæsen

for året 1951—52

ved

skoledirektøren.

Horsens.

Arbejderpartiets bogtrykkeri.
1952.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
A. Skolevæsenets tilsyn og ledelse.....	5
B. Almindelig oversigt over skolebørnene m. v.	6
C. Det kommunale skolevæsen.....	7
I. De kommunale skolars elever.....	7
1. Tilgang og afgang	7
2. Skolevæsenets klassedeling m. v.....	7
3. Skolebesøg og elevernes forsømmelser	8
II. Kommunens skolebygninger	9
200 års jubilæet	9
III. Undervisning m. v.....	18
1. Undervisningen i almindelighed	18
2. Det skolepsykologiske arbejde i 1951—52.....	13
3. Børnebibliotekerne	28
4. Lejrskolen	29
5. Markskolen	30
6. Skolekøkkenundervisningen	30
7. Skolehaverne	30
8. Forsøgsordningen på Søndermarkskolen	30
9. Fritidssvømningen	31
10. Studiebesøg og ekskursioner	32
IV. Sociale og humane foranstaltninger	32
1. Skolebørnsbespisningen	32
2. Ferierejser, skolerejser og feriekolonier.....	33
3. Svagbørnskolonien	33
4. Skolebadningen	34
5. Skolelægevirksomheden	34
6. Skoletandplejen	40
7. Skolespareforeningen	40
V. Eksaminer, årsprøver m. v.....	40
1. Realeksamen	40
2. Mellemskoleeksamen	42
3. Årsprøver 1951	44
4. Legat- og præmieuddeling m. v.....	45
5. Udpluk af skolernes dagbøger	46
VI. Lærerpersonalet	49
1. Forandringer i årets løb	50
2. Anciennitetsliste	51
3. Kursusdeltagelse m. v.....	54
4. Lærerpersonalets fravær.....	55
VII. Skolebetjentene	56
VIII. Skolevæsenets økonomiske forhold 1950—51.....	56
1. Skoleudgifter ialt og pr. elev.....	56
2. Bogført værdi af skolevæsenets ejendomme og inventar 1951—52	57
3. Brandforsikring pr. 31. marts 1952	57
IX. Oversigt over indbygger- og elevtal m. v. 1910—51	58
D. De private skoler.....	59

A. Skolevæsenets tilsyn og ledelse

den 31. marts 1952.

Horsens købstads skolekommission:

Fru <i>Emilie Rasmussen</i> , Fjordsgade 23	Telefon	288.
Pastor <i>Aage Krohn</i> , Fjordsgade 49.....	—	1983.
Sølvsmed <i>R. Wikke</i> , Løvenørnsgade 22.....	—	3130.
Disponent <i>H. C. Møller</i> , Carl Johansgade 3.....	—	1467.
Snedker <i>Givskov Christensen</i> , Niels Juelsgade 9.....	—	3216.
Fru <i>Anna Meldgaard</i> , Fabrikvej 32	—	467.
Maskinarbejder <i>Willy E. Schneider</i> , Ny Havnegade 22....	—	258.
Fru <i>Bodil Andresen</i> , Frejasgade 9	—	2617.
Købmand <i>E. Sørensen</i> , Vestergade 37	—	1600.
Fru <i>Signe Sørensen</i> , Borgergade 23 b.....	—	1458 a.
Vagtmester <i>Svend Jensen</i> , Dommergården	—	964.
Købmand <i>Laurits Pedersen</i> , Sommerlystgade 1	—	521.
Overassistent <i>Chr. Evers</i> , Løvenørnsgade 54	—	1887.

Skolevæsenets ledelse og skolernes telefoner:

Allégades skole: Skoleinspektør <i>Oluf Nielsen</i> .	Tlf.: Kontoret nr. 707, privat nr. 1242.
Kildegades skole: Skoleinspektør <i>E. Meilvang</i> .	Tlf.: Kontoret nr. 734, privat nr. 2557.
Ryesgades skole: Skoleinspektør frk. <i>E. Nicolaisen</i> .	Tlf.: Kontoret nr. 1754, privat nr. 1932.
Søndermarkskolen: Skoleinspektør <i>Johs. Nielsen</i> .	Tlf.: Kontoret nr. 2974, privat nr. 2783.
Tordenskjoldsgades skole: Skoleinspektør <i>E. Kastrup Jørgensen</i> .	Tlf.: Kontoret nr. 706, privat nr. 1151.
Mellem- og Realskolen: Skoleinspektør <i>J. A. Mathorne</i> .	Tlf.: Kontoret nr. 527, privat nr. 2395.
Særundervisningen: Skoleinspektør, cand. psyk. <i>I. Skov Jørgensen</i> .	Tlf.: Skolepsykologens kontor, Skolegade 11, nr. 339, privat nr. 3389.
Skoledirektørens kontor, Skolegade 7:	Tlf.: Kontoret nr. 271, privat nr. 2711. Skoledirektøren træffes 12—13. Kontorassistent: Fru <i>Alsted Nielsen</i> .

B. Almindelig oversigt

over

de undervisningspligtige og skolesøgende børn i Horsens
den 31. december 1951.

Skolernes navne	Hjemmeh. i Horsens kommune						Fra andre kommuner	Ialt	Tilsammen
	Under undervisningspligtig alder		I undervisningspligtig alder		Over undervisningspligtig alder				
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.			
A. Kommunale skoler:									
1. Allégades skole . . . . . (A)	29	26	288	227	10	8	12	600	
2. Kildegades skole . . . . . (K)	21	22	405	407	10	6	19	890	
3. Ryesgades skole . . . . . (R)	11	10	304	240	12	9	6	592	
4. Søndermarkskolen . . . . . (S)	57	40	308	252	3	0	14	674	
5. Tordenskj.gades skole.. (T)	17	28	267	299	5	5	3	621	
6. Mell.- og Realsk., Skoleg. (M)	0	0	121	167	105	161	72	626	
Ialt	136	127	1732	1644	154	210	126		4129
B. Statsskolen	0	0	58	45	54	62	181		400
C. De private skoler	2	4	126	149	31	33	168		513
Elever ialt i indenbys skoler .	138	131	1916	1838	239	305	475		5042
D. Ekstraordinære forhold:									
1. Hjemmeunderviste børn			1	0					1
2. Børn i udenbys skoler			0	0					0
3. Endnu ikke indmeldte børn			0	0					0
4. Åndssvage børn			30	27					57
Ialt	138	131	1947	1865	239	305	475		5100

Af de i Horsens den 31. december 1951 hjemmehørende 3811 børn i undervisningspligtig alder blev altså 3376 undervist i kommunens skoler (88,59 %), 103 i statsskolen (2,70 %), 275 i private skoler (7,21 %) og under åndssvageforsorgen 57 (1,50 %).

C. Det kommunale Skolevæsen.

I. De kommunale skolars elever.

1. Tilgang og afgang.

Skolerne	Elevtallet den 1. januar 1951	Tilgang					Afgang					Elevtallet den 31. decbr. 1951
		fra hjemmet	fra andre off. skoler i Horsens	fra private skoler i Horsens	fra udenbys skoler	Ialt	ved undervisnings- pligtens ophør	til andre off. skoler i Horsens	til private skoler i Horsens	til udenbys skoler	Ialt	
A.	652	103	14	4	35	156	102	81	2	23	208	600
K.	897	150	16	4	33	203	84	98	4	24	210	890
R.	495	72	55	1	10	138	8	12	1	20	41	592
S.	474	178	35	0	7	220	2	5	2	11	20	674
T.	687	96	2	0	18	116	86	65	3	28	182	621
M.	635	0	144	2	13	159	142	12	0	14	168	626
Ialt ..	3840	599	266	11	116	992	424	273	12	119	829	4003

Elevtallet er altså i årets løb blevet forøget med 163.

2. Skolevæsenets klassetal og elevernes fordeling på de forskellige klassetrin.

De forskellige klassetrin	Antal klasser i skoleåret 1951—52							Elevernes fordeling på de forskellige klassetrin						
	A.	K.	R.	S.	T.	M.	Ialt	A.	K.	R.	S.	T.	M.	Ialt
1. grundskoleklasse	4	5	2	6	3		20	103	163	72	180	88		606
2. —	4	4	1) 2	4	4		18	118	128	45	130	130		551
3. —	1) 2	4	1) 5	3	3		17	86	130	126	102	97		541
4. —	1) 3	1) 5	2	3	3		16	84	145	64	103	88		484
5. —	1) 3	1) 5	1) 3	3	3		17	73	146	78	102	90		489
1. f. m. og 1. ex. m. ...	1) 3	1) 3	1) 5	1	2	5	19	58	79	141	32	61	148	519
2. — - 2. — ..	3	1) 4	2	1	2	4	16	41	78	66	25	45	133	388
3. — - 3. — ..	2	1			1	6	10	37	21			22	165	245
4. ex. m.						5	5						113	113
Realklasser						4	4						67	67
Ialt ...	24	31	21	21	21	24	142	600	890	592	674	621	626	4003

1) Heraf 1 hjælpekoleklasse.

3. Skolebesøg og elevernes forsømmelser.

Der blev i året 1951 holdt skole i 240 dage. Med hensyn til pligtige skoledage, forsømmelser og besøgte skoledage for samtlige elever stillede forholdet ved de forskellige skoler sig således:

Skolerne	Gennemsnitligt elevtal	Pligtige skoledage	Antal forsømte dage				Besøgte skoledage
			a = p. gr. af sygdom	b = af anden lovlig grund	c = uden lovlig grund	Ialt	
A.	609,5	145708	5558	550	72	6180	139528
K.	898,8	213776	7157	600	61	7818	205958
R.	566,6	135417	4298	399	79	4774	130643
S.	622,1	147247	4698	481	21	5200	142047
T.	646,2	154276	4985	376	44	5405	148871
M.	638,2	153168	2788	280	0	3068	150100
Ialt....	3981,4	949592	29484	2686	277	32445	917147

Disse forsømmelser udgjorde:

Ved skolerne	% af de pligtige skoledage				Antal dage i gennemsnit pr. elev pr. år			
	a.	b.	c.	ialt	a.	b.	c.	ialt
A.	3,82	0,38	0,05	4,25	9,13	0,90	0,12	10,15
K.	3,35	0,28	0,03	3,66	7,96	0,67	0,07	8,70
R.	3,17	0,30	0,06	3,53	7,59	0,70	0,14	8,43
S.	3,19	0,32	0,01	3,52	7,55	0,77	0,09	8,35
T.	3,23	0,24	0,03	3,50	7,71	0,58	0,07	8,36
M.	1,82	0,18	0	2,00	4,37	0,44	0	4,81

Nogle ulovlige forsømmelser er bragt i orden ved skolekommissionens (skoledirektørens) mellemkomst.

II. Kommunens skolebygninger.

Skolevæsenet rådede den 31. marts 1951 over følgende antal lokaler:

Skolebygningerne	Almindelige klassetrin	Læsesale	Træsløjdlokaler	Småsløjdlokaler	Håndgørings- lokaler	Gymnastiksale	Badstuer	Skolekøkkener	Naturkundskabs- og tegnelokaler	Sanglokaler	Rekvisitrum	Kontorer	Lærerværelser	Læge værelser	Ialt
A. . .	1) ¹⁾ 15	1	1	1	1	1	1	0	1	1	2	3	2	2	32
K. . .	17	1	1	1	1	2	2	0	1	1	3	2	1	0	33
R.	2) ²⁾ 23	0	1	0	1	2	1	1	3	1	3	2	1	0	38
S.	20	1	1	1	1	2	1	1	3	1	10	2	1	2	47
T.	14	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	2	2	0	27
M.	21	1	1	0	1	2	2	2	3	1	4	3	1	0	42
Ialt . . .	110	5	6	4	6	10	8	5	12	5	23	14	8	4	219

1) Heraf 1 lokale for læseretarderede.

2) Heraf 4 hjælpeklasselokaler.

200 års jubilæet.

I »Fundats og Instruktion for den fri danske Skole i Horsens« af 18. maj 1752 forpligtede negociant Jens Jørgen Lindvig sig til »til den Allerhøjeste Ære og for det gemene Bedste at bortgive 2.000 Rigsdaler til en fri og bestandig dansk Skoles Holdelse for 32 fattige Børn i Horsens«. Hertil kom nogle legater, så man kunne regne med en årlig indtægt på 110 rigsd. til undervisning af 44 børn.

Hermed var begyndelsen gjort til undervisningen af børn uden for latinskolen. I løbet af de følgende 200 år voksede budgettet til ca. 2¼ mill. kr. og børnetallet til ca. 4450 elever.

Jubilæet blev på den smukkeste måde fejret mandag den 19. maj. Børnene samledes i de respektive skoler, hvor flaget hejstes og skoleinspektørerne kort mindedes dagen. Derefter gik skolerne, hver med sit orkester i spidsen, til Lunden, hvor fødselsdagsfesten indledtes med musik under ledelse af lærer Nordentoft Jensen, hvorefter borgmester Robert Holm holdt festtalen. Borgmesteren sagde her bl. a.:

Det er første gang, at vi her på vort skønne friluftsteater ser alle elever fra de kommunale skoler samlet med skoleledelsen og alle lærerne, og jeg benytter lejligheden til på Horsens bys vegne at byde velkommen. Jeg håber på denne festdag, hvor vi fejrer 200 års jubilæum og indvielsen af to nye skoler, at vi vil få et par fornøjelige timer sammen. Vi, der virker i hjemmene eller på arbejdspladser, og I, som har jert værksted på skolerne, kan næppe danne sig et klart billede af den udvikling, der

har fundet sted i Horsens som i hele Danmark i de 200 år. Men det er noget storslået. Det har haft afgørende betydning for den enkelte og været medbestemmende for hele samfundets udvikling, tænk på, hvad der er blevet skabt af de mange tusinde unge, der er gået ud af skolerne, ud i livet for at virke. Nogle blev kendt af mange, andre af få, nogle drog ud af landet og gjorde Danmarks navn kendt, andre blev herhjemme og

På vej til Friluftsteatret

virkede godt. De har alle gjort en smuk indsats for Horsens by, for folket og landet. Det forpligter os og jer til at yde det bedste. I unge hører i dag så ofte om dårlige forhold, om vanskelig økonomi i samfundet og derhjemme, men I har ungdommens ild, og I vil overvinde vanskelighederne, som generationer har gjort før jer. I vil samles i en hyldest og tak til skolen, for hvad vi har fået fra den. Og med adresse til skoleinspektør, skolekommission og lærere motiverede borgmesteren her sit leve for skolen — og det var et hurra, der brød gennem til Bjerre herred.

Derefter opførte elever fra Mellem- og Realskolen i Skolegade eventyrspillet »Svinedrengen« på friluftsscenen under ledelse af lærer K. Risborg og under megen og velfortjent bifald.

Til lejligheden var forfattet et par sange om skolen og byen og de fik deres førstefremførelse ved denne lejlighed, og efter friluftsspillet var

der præmieuddeling til flittige elever, og der sluttedes på friluftsteatret af med »Jeg bærer med smil min byrde«.

Børnene marcherede fra teatret med musik og faner i spidsen for den vældige kortege til skolerne, og der var en stemning på hovedgaden, som var der kongebesøg. På skolerne fik de sodavand og kager og så fri resten af dagen. Se det var en fest.

Kl. 12 samledes på Bygholm slot repræsentanter fra undervisningsministeriet (undervisningsministeren blev desværre af rigsdagsarbejde forhindret i at være til stede), amtets øverste embedsmænd med tilknytning til skolevæsenet, byrådet, skolekommissionen samt repræsentation fra byens embedsmænd og skolevæsenet til en beskeden frokost, hvorefter man beså de nye lokaler på Ryesgades skole samt Søndermarksskolen, de to storslåede gaver til Horsens kommunale skolevæsen.

Indvielseshøjtideligheden fandt sted i Søndermarksskolens smukke festsal. Der indlededes med musik og korsang ved elever fra Ryesgades skole under ledelse af lærer A. Nordentoft Jensen, hvorefter borgmesteren holdt indvielsestalen og bl. a. udtalte:

Vi kan ikke på denne dag samles ved indvielsesfestligheder, uden at vore tanker må gå til de kvinder og mænd, som nu ikke er mere, men som gennem tiden har haft et klart syn for, hvilke værdier, der her er tale om for hele befolkningen, og navnet Jens Jørgen Lindvig vil altid stå forrest blandt disse fremsynede kvinder og mænd, som er blevet efterfulgt af andre, til gavn for byens skolevæsen.

Meget af det, vi kan stifte bekendtskab med gennem de historiske redegørelser, kan måske synes — set med vore øjne — at være mindre opgaver, men de var store, og de var skelsættende for hele samfundets udvikling. Der var vanskeligheder, som sikkert har overgået de vanskeligheder, som vor tids økonomiske forhold medfører, eller som forskellige skiftende ministerier på grund af de herskende forhold har måttet lade befolkningen mærke. Der er noget, der tyder på, at der den gang var en del modstand i ret store dele af befolkningen imod denne udvikling, hvorimod vi nu i vor tid kan glæde os over, at hele befolkningen samles i at løse disse vigtige opgaver, som den danske folkeskole er. Det er et spørgsmål, om vi helt forstår at vurdere de goder, som vi har i dag — den betydning, det har for hele vort samfund.

Et bysamfund som Horsens kan i lighed med andre danske købstæder fryde sig over gode handels- og industrivirksomheder, og jeg kan ikke i dag undlade at henlede opmærksomheden på, at det, der sker i dag, er sket på samme måde een gang før i byens historie, hvor man også indviede 2 skoler på samme tid, nemlig i 1860. Det er interessant at se, at man den gang havde samme vanskeligheder med at fremskaffe penge, og de renter, som skulle betales, var af samme størrelse som dem, vi er oppe på i dag.

En røst fra længst henrundne dage.

Man havde den gang fået havnearbejdet tilendebragt og opført et nyt rådhus samt sygehus, fået etableret en gasbelysning i byens gader, og jeg tillader mig at citere den tale, som blev holdt i den anledning

ved skoleindvielsen af distriktprovst, Fr. Høegh Guldberg, idet jeg mener, at disse kloge ord fra denne mand har gyldighed den dag i dag, idet han udtalte:

Det vil i alt fald finde medhold hos flertallet af borgerne og er næppe nogen partisk dom, at denne ene foranstaltning mere end opvejer hver enkelt af de andre. Thi er det vigtigt for byens handel og opkomst, at den har en god og sejlbar havn, da er det vigtigere, at byens børn får kundskabens luftning i sejlene, at de ikke på en tid, da alverden har så travlt, skulle lade sig løbe forbi på livsrejsen, der jo også har sit timelige formål.

Og på samme måde som den gang vil disse to skolebygninger her, som nu er opført, vidne til sene tiders slægtled om befolkningens vilje i en hård tid og om en god samfundsånd.

Jeg vil da gerne på Horsens bys vegne takke enhver, som har været med til at løse denne opgave, skabt noget, som vi alle kan være stolte af. Jeg takker de to byggeudvalg, som sammen med teknikere, arkitekter og håndværkere her har udført et godt stykke arbejde, og idet jeg på byens vegne afleverer Ryesgades skole og Søndermarksskolen her til skolekommissionen, til skolens ledelse og dens mange medarbejdere, udtaler jeg ønsket og håbet om, at her altid må færdes en god og sund dansk ungdom, ledet af gode lærerkræfter, som altid vil kalde på det bedste og give de unge pligt og ansvar til at yde deres bedste for helheden. Disse kræfter ved vi, vil være i disse to nye skoler, og jeg tror da, at en nu afdød undervisningsministers ord om den danske folkeskole også vil gælde her om skolerne:

»Den må ikke være for god for den ringeste og ikke for ringe for den bedste«.

På byrådets vegne siger vi: »Lykke til«.

Skolekommissionen overtager skolerne.

Festens næste taler var skolekommissionens formand, fru Emilie Rasmussen, der bl. a. sagde:

På byggeudvalgets vegne siger jeg tak til staten, til de forskellige ministerier, til vore stedlige repræsentanter i folketing og landsting, en tak til de kommunale myndigheder, til borgmesteren for inciterende inspiration til byggeudvalgene i både kulturel og økonomisk henseende, til byrådet for godt samarbejde.

Tak til byens tekniske myndigheder, til stadsingeniøren, bygningsinspektøren, inspektøren for skov og park, brandinspektøren, alle med deres medarbejdere.

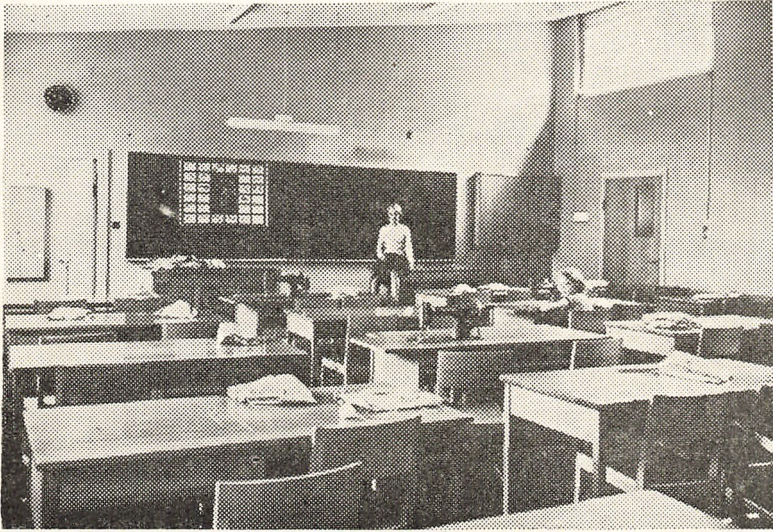
Tak til alle arkitekterne, d'hr. Holst, Wibroe og Lerbech-Sørensen, tak for loyalt og lærerigt samarbejde, for aldrig svigtende vilje og bestræbelse for at få det for skolerne bedst mulige frem. Resultatet, to særprægede, praktiske, smukke skoler, der vil tale deres stærke sprog til nuværende og kommende generationer, der vil være med til at danne grundtonen i kommende dages arbejdsrytme. En tak til ingeniør Hededam og ingeniør Oelsner.

Tak til alle håndværkerne for godt og veludført håndværksarbejde. Håndværksmestrenes arbejde har vist, at Horsens by er en by, der håndværksmæssigt har traditioner at efterleve og stadfæste. Tak til alle ar-

bejdere, der har været beskæftiget på og ved skolerne. Også tak til kæmneren og til fru Nielsen på skoledirektørens kontor. Iøvrigt tak til enhver, der på en eller anden måde har været med til at skabe det foreliggende resultat.

Byggeriets historie.

Et skolebyggeri var nødvendigt, og man fandt frem til den grund, Søndermarksskolen nu ligger på. Der blev taget beslutning om, at en

Håndgerningslokalet på Søndermarksskolen

arkitektkonkurrence skulle afholdes, og resultatet deraf forelå i marts 1945. Der var ialt 60 projekter, hvoraf arkitekterne Holst og Palle Jacobsen fik 1. præmie. Den 16. marts var resultatet af licitationen, at den samlede anskaffelsessum var på 2.256.000 kr.

Besværlighederne med at få arbejdet i gang var meget store, idet materialsituationen på daværende tidspunkt var yderst vanskelig, men endelig, den 31. maj 1948 kronedes anstrengelserne med held, idet der kom besked fra boligministeriet, at byggeriet kunne påbegyndes, mod at byggeriet skulle deles i tre perioder. Arbejdet påbegyndtes så den 1. juli 1948.

Der har været gennemført vinterbyggeri på skolen, hvilket har bevirket, at der er indvundet 6800 arbejdstimer eller sagt på en anden måde, 20 mand i tre måneder.

Så kom Ryegades skole.

Med det meget stærkt stigende fødselstal indså skolemyndighederne meget snart, at der måtte mere skolebyggeri til. Med de uendelig vanskelige bolig- og byggevilkår, der var landet over, var man klar over, at tilladelsen til at bygge yderligere en ny skole ikke ville blive givet, og bl. a. derfor fremkom skolemyndighedernes forslag om at købe grund ind og søge opført en skolebygning mere i Ryegade. Den samlede an-

skaffelsessum blev i maj 1949 af skoledirektør J. K. Jensen og arkitekt Wibroe kalkulatorisk beregnet til ca. 1.040.000 kr., heri indbefattet samtlige udgifter undtagen grunderhvervelse. Udover arbejder iflg. dette overslag er medgået ca. 190.000 kr. til fysiklokale, skolekøkken, ekstra læskur, udgifter til vinterbyggeri m. m. Byggeriets regnskab er endnu ikke afsluttet, men af arkitekternes regnskabsopstilling fremgår det, at den samlede anskaffelsessum beløber sig til ca. 1,36 mill. kr. Ved kalkulationens afgivelse i maj 1949 var byggeindekset 208 mod i dag 286.

En lang periode kneb det meget stærkt med sten og delvis med cement. Så begyndte vejrguderne at genere så meget, de kunne. Sjældent har det regnet så meget og så inderligt som dette efterår, og Teknologisk Institut måtte foretage fugtighedsmålinger på træværket, før mestrene turde påtage sig ansvaret for at dække til, og der måtte opstilles varmegryder for at hjælpe på udtørringen. For at ordsproget om, at en ulykke sjældent kommer alene, skulle stå ved magt, havde vi også en rask lille ildebrand i et af lokalerne.

I byggeperioden blev skolens struktur ændret, idet mellem- og real-skolen i Skolegade ikke længere kunne optage de elever, der bestod optagelsesprøven til mellemskolen, og skolen i Ryesgade blev så den skole, der skulle udbygges. Det betød en ændring af den nye bygning, idet fysiklokalet kom til, det betød også en forsinkelse.

Lad troen på mennesket komme i højsædet.

Og så står skolerne der. En varm tak rettes til daværende formand for fælleslærerrådet, overlærer Axel Christensen, til nuværende fælleslærerrådsformand, viceskoleinspektør Falk Pedersen, der har gennemset og gennearbejdet projekterne og har øst af deres erfaringer til gavn for skolebyggeriet. En hjertelig tak til skoledirektør J. K. Jensen, i hvis lod det faldt at udforme forslag og arbejde for deres gennemførelse, et kæmpearbejde, når man betænker, hvilke vanskeligheder der var, og en tak til skoledirektør Engelbret-Pedersen, der fik den vanskelige opgave at klare to byggeforetagender.

På skolekommissionens vegne takker jeg for de to nye skud på skolevæsenets stamme. Vi lever i en brydningstid — mon man ikke altid gør det skolemæssigt set — og det er i brydningstiderne nyt liv opstår. Det er ikke alene skolens opgave at bibringe eleverne en vis mængde stof, men også at udvikle det menneskelige. Gid specielt det sidste måtte udvikles i samarbejdets ånd, og i det håb modtager jeg på skolekommissionens vegne Ryesgades skoles udvidelse og Søndermarkskolen og takker alle myndighederne herfor.

Lad arbejdet her trives i fællesskabets ånd, så tillid og tro på mennesket igen må komme i højsædet, så den frie skole, der begyndte her for 200 år siden, må få livsbetingelser fremefter.

Her skal livets tale lyde.

Skoledirektør Engelbret-Pedersen overtog nu de nye skoler ved bl. a. at udtale:

Det er uden overdrivelse den største fødselsdagsgave, jeg nogen sinde har modtaget, men jeg deler den da også med hele skolevæsenet, der var ved at vokse ud af tøjlet. Men at tøjlet stumper, betyder, at der er vækst og styrke. Der måtte imidlertid skaffes nyt tøj, lad os så håbe,

at det nye tøjs glæder vil opveje de pengesorger, som anskaffelsen har skabt. Når Horsens gør en indsats, er det en virkelig indsats, der varer ud i fremtiden. Således er Skolegades og Allégades skoler snart 100 år gamle, man fristes til med et suk at konstatere, at den ene næsten er uforgængelig.

Da vort skolevæsen skabtes for 200 år siden, rummede det 44 børn og kostede alt i alt 110 rigsdaler om året. I dag har vi glædet os over det imponerende og charmerende syn af 4500 glade skolebørn, der koster 2¼ mill. kr. om året. Og så er børnetallet endda stadigt stigende og opstiller uafviseligt et østproblem, der kun kan løses ved et østprojekt, selv om vi dermed skulle bryde traditionen og kun bygge een skole ad gangen.

Skoledirektøren citerede et vers af Jacob Knudsen, hvori det hedder:

Her rejses en skole som mange før,
se ud, stryg duggen af sjælens rude . . .
Vi alt hernede det forår smager, der ældes ej.

Sandhederne er evige, men trives kun under frihed. Vi tror på et folks kultur, der trives under gode omgivelser. Disse findes i de to nye skoler. I dem skal vi ikke blot undervise, men også danne eleverne. Vi skal stile mod levende viden. Jeg siger tak for skolerne og videregiver dem til de pågældende inspektører; hos dem og deres dygtige lærerstabe er de i gode hænder. Deres undervisningsformer er forskellige, men i dem vil livets tale lyde til dem, der engang skal præge vor bys fremtid.

Skatte, der ikke forgår.

Departementschef Michelsen, der repræsenterede undervisningsministeren, bragte hilsen og lykønskning fra denne og udtalte:

Det var smukt at mindes negotiant Lindvigs gave med at indvie de to nye skoler, der skal være to nye kulturcentre, hvor de skatte skal samles, der ikke forgår ved rust og møl. Horsens har grund til at glæde sig over resultatet af et lykkeligt samarbejde.

Skolerne stilles nu til rådighed for skolearbejdet, der skal være opdragende og karakterdannende. Fællesskabets betydning skal indprentes de børn, der skal have deres gang her. Jeg bringer lærerstanden mine bedste ønsker i håbet om, at den her må skabe et frit dansk skoleliv.

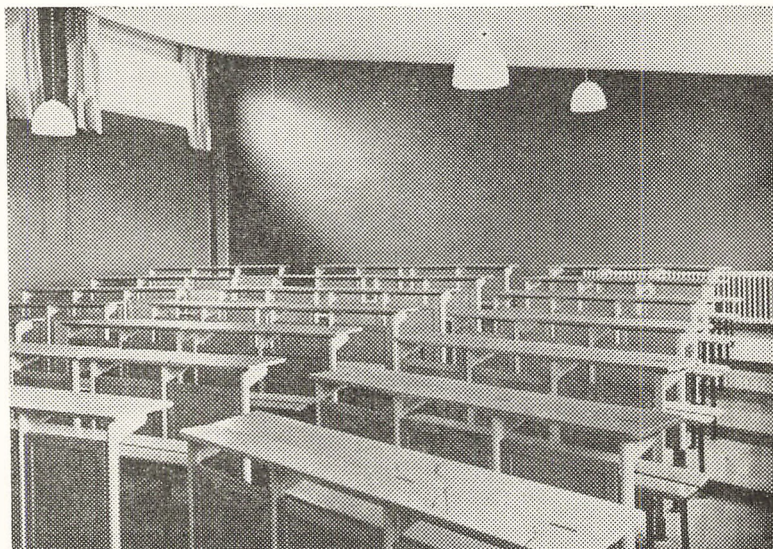
Inspektørerne overtager skolerne.

Skoleinspektør frk. Ellen Nicolaisen udtalte bl. a.:

På Ryesgades skoles vegne takker jeg for den skole, jeg med glæde tager imod. Der er grund til at sige tak til flere sider, til de bevilgende myndigheder, til byrådet, skolekommissionen med dens formand i spidsen, skoledirektøren, arkitekterne, håndværkerne, arbejderne samt til skolebetjenten, rengøringspersonalet og lærerne, der alle med stor tålmodighed har båret de vanskeligheder, snart et års byggearbejde har skabt. Jeg håber, det vil kunne lykkes os i vor nye skole i fællesskab at skabe et skoleliv under inspirerende rammer i kontakt med livet derude, med alt det, »der er stort og skønt hernede«.

Skoleinspektør Johs. Nielsen sagde ved overtagelsen af Søndermarskolen bl. a.:

Forholdene har gjort, at vi har måttet rykke ind i skolen før dens endelige færdiggørelse. Vi er altså godt kendt med den nye skole, der er så smuk og skøn, som lærere og elever kan ønske det. Vi vil beholde skolen lige så ren og velholdt som den er i dag.

Sanglokalet på Søndermarkskolen

Men de ydre rammer er ikke nok, Vi er unge som vor skole og fejl vil ikke kunne undgås, men vi står enige om at skabe en kristen, fri skole overensstemmende med folkeskolens mål.

Arkitekt Erik Holst gav udtryk for sin glæde over at kunne ønske Horsens til lykke ved denne lejlighed og ved at kunne aflevere et arbejde, der er interesse ved. Vi har her skabt smidige rammer. Han takkede for den tillid, der var vist arkitektfirmaet og takkede til alle sider for det samarbejde, der havde fundet sted.

Arkitekt Wibroe var glad for at høre den tilfredshed, der var over Ryesgades skoles nye bygning. Man har her ydet et betydeligt arbejde uden selv at have økonomisk udbytte deraf. Han takkede for det stedfundne samarbejde, takkede byrådet, byggeudvalget, skolekommissionen og skoledirektøren.

Nu sluttedes festligheden i festsalen med afsyngelsen af den anden til anledningen skrevne sang: Vor by så sundhedsmættet lagt, og med at blokfløjte-orkestret spillede nogle melodier, der slog over i: Jeg bærer med smil min byrde, og den sang hele forsamlingen med på, hvorefter man gik ind til det fælles kaffebord, der var dækket i gymnastiksalen.

Ved kaffebordet oplæste skoledirektøren en række i dagens anledning indløbne telegrammer, hvorefter amtslæge Wiingård, Skanderborg,

holdt en tale, der mundede ud i et ønske om, at eleverne måtte kunne leve op til de ydede ofre.

To ønsker fra lærernes side.

Derefter talte fælleslærerrådets formand, viceskoleinspektør P. Falk Pedersen, der bl. a. sagde:

Vi lærerinder og lærere er glade for denne store udvidelse af vort skolevæsen, hvorved er skabt bedre forhold for alle byens børn og lærere, men skolevæsenet er i disse år at ligne ved danaidernes kar, umuligt at fylde, og i fælleslærerrådet har vi endnu 2 ønsker med hensyn til skolebyggeri i Horsens:

1. Skolen i den østlige bydel — ikke for lærernes skyld, men til gavn for børnene i denne bydel.
2. Et fortsat arbejde for at gøre vore gamle skoler lige så moderne og tiltalende som disse nye skoler.

Når dette er sagt vil jeg gerne understrege alle lærerinders og læreres glæde over den smukke måde, hvorpå byråd og skolekommission har løst opgaverne såvel ved udvidelsen af Ryesgades skole som ved bygningen af Søndermarksskolen.

Jeg bringer byråd og skolekommission en hilsen og tak fra lærerpersonalet ved Ryesgades skole og ved Søndermarksskolen, ligesom jeg på fælleslærerrådets vegne takker for den velvilje overfor skolen og lærerne, disse smukke skoler er udtryk for. Jeg vil gerne i denne tak medtage skoledirektør Jensen, der har haft sliddet med at få byråd og skolekommission i gang med arbejdet og med hele starten af byggeriet, og skoledirektør Engelbret-Pedersen, der har været med til at bygge færdig og nu får skolerne ind i sit embedsområde.

Det er dejligt at se de hundreder af glade børn, og det må være byrådet en dejlig opgave at give disse børn de bedst mulige skoler.

Jeg beder byrådet og skolekommissionen modtage fælleslærerrådets varmeste ønsker for såvel de nye skoler som for hele vort skolevæsen i i tiden fremover.

En række andre taler.

Senere talte seniorchefen i arkitektfirmaet, arkitekt Chr. Holst, der navnlig takkede dem, der tog initiativet til byggeriet af Søndermarksskolen, borgmester J. Chr. Juliussen og skolekommissionsformand, inspektør Hans Johansen, der var i disse stillinger på daværende tidspunkt. Talen mundede ud i en hyldest til Horsens by, adresseret til borgmester Robert Holm.

Videre talte tømrermester Max Møller på håndværkernes vegne og knyttede til sin tale ønsket om mere undervisning i dansk, regning og skrivning i skolerne. Han udbragte et leve for Horsens byråd.

Skoledirektør J. K. Jensen havde følt sig provokeret til at tage ordet af bemærkningen om de mange børn, der var født i hans embedsperiode. Det havde ikke været hans skyld, men han havde udnyttet situationen. Han takkede alle, der herved havde stået ved hans side, og mindedes

Hostrups ord om at lægge i børnene ordet, der er dåd. Et leve for en slægt, der løfter.

Borgmester Robert Holm sluttede talernes række med at takke til alle sider, navnlig til borgmester J. Chr. Juliussen, der i sin tid havde vist byggearbejdet så stor interesse, at han havde overvundet begynder-vanskelighederne. Han takkede for alle hilsener i blomster og andet, der var sendt til dagen, og motiverede et leve for den ungdom, der skal uddannes til at producere for at højne kårene. Danmark leve.

Så gik man ud på skolepladsen og overværede den smukke gymnastikopvisning, som elever fra Ryesgades skole, et pigehold og et drengehold med skolens initialer på brystet, udførte under stærkt bifald, og hvis afslutning markeredes med nedtagning af skolens flag, medens man sang: Vift stolt på Kodans bølge.

En smuk festdag var til ende, men endnu klinger i vort øre slutverset i den sang, hvoraf vi har citeret eet vers; det sidste lyder:

Men ånden er den samme, og vejen frem er fri
for hver, som viser evner og flid og energi.
Vi ved, at Danmark kun er et lidet, fattigt land;
men derfor skal det fostre et folk, som *vil* og *kan*.

III. Undervisning m. v.

1. *Undervisningen i almindelighed.* Årsberetningen tilstilledes undervisningsinspektionen med følgende bemærkninger tiltrådt af skolekommissionen: Ved slutningen af skoleåret 1951—52 vil Søndermarkskolen med 20 normalklasser med tilhørende særklasser samt tilbygningen v. Ryesgades skole med 10 normalklasser med tilhørende særklasser være færdige til fuldt at tages i brug. Alligevel vil der blive »vandring« i 31 klasser. Arbejdet i skolerne er forløbet normalt, og resultaterne må betegnes som tilfredsstillende.

2. *Det skolepsykologiske arbejde i 1951—52:*

De spørgsmål af undervisnings- og opdragelsesmæssig karakter, som hjem, skoler og børneinstitutioner af forebyggende art søger samarbejde med Skolepsykologisk Kontor om, er så mangeartede, at de ikke lader sig rubricere, og det enkelte barns vanskeligheder er ofte så forskellige, at der ikke med rimelighed kan stilles en kort diagnose.

Hjælpeklasserne:

Den gruppe børn, der lettest lader sig afgrænse, er elever, der på grund af manglende evne ikke kan følge de almindelige klasser, men må henvises til hjælpeklasser.

Også her rejses dog en række problemer, idet hjemmets støtte, klassens arbejdsform og elevens helbred og karakter spiller en stor rolle for de mange »grænsetilfælde«. Optagelse i hjælpeklasser bygger på omhyggelig vurdering af mange faktorer.

I år blev 64 elever indstillet til optagelse i hjælpeklasse. Heraf kunne optages 32, og blev optaget 31, idet afgørelsen for den enes vedkommende udsattes et år efter ønske fra hjemmet.

Af de resterende blev 11 optaget på læsehold, 2 blev oversiddere, 2 flyttedes til anden klasse, 1 blev optaget til psykisk behandling, 1 fik ekstrahjælp nogen tid, 1 indstilledes til undervisningspligtens ophør, og 15 blev vejledet på forskellig måde.

Fra indstillingerne til læsehold blev 6 og fra børn med opdragelsesvanskeligheder eller adfærdsforstyrrelser 5 henvist til hjælpeklasserne. Der blev således ialt optaget 42 børn i disse klasser. Deraf var 27 drenge og 15 piger.

12 drenge og 3 piger havde kun gået i skole i et år, 9 drenge og 3 piger havde gået i skole to år, 4 drenge og 6 piger i tre år, 1 pige i fire år, 2 drenge og 1 pige i fem år og 1 pige i seks år.

Der er en tydelig tendens til, at børnene indstilles i løbet af første eller andet skoleår, og det er sikkert en heldig udvikling for børnene.

Foruden de elever, der på grund af alder blev udskrevet fra hjælpeklasserne, blev 2 udskrevet til de almindelige klasser.

Den 1. april 1952 er elevfordelingen i hjælpeklasserne derefter:

2. klasse:	10 drenge	og	3 piger,
3.	» 17	»	» 9 »
4.	» 19	»	» 20 »
5.	» 15	»	» 15 »
6.	» 28	»	» 16 »
7.	» 16	»	» 10 »

105 drenge og 73 piger, ialt 178 elever fordelt på 13 klasser, deraf er to 4., en 5., 6. og 7. klasse hjemmehørende på Allégades skole, Kildegades skole har en klasse på henholdsvis 2., 3., 5. og 6. klassetrin, Ryesgades skole har en klasse på 3., 4., 6. og 7.

Intelligensfordelingen af de optagne elever:

ik 89.....	2 elever
- 88.....	6 »
- 87.....	1 »
- 86.....	1 »
- 85.....	3 »
- 84.....	6 »
- 83.....	3 »
- 82.....	2 »

ik 81.....	4 elever
- 80.....	5 »
- 79.....	2 »
- 77.....	2 »
- 73.....	2 »
- 70.....	2 »
- 69.....	1 »

Fordelingen mellem drenge og piger inden for intelligensgrupperne er ret jævn. Derimod er 6 af de 9 børn med ik under 80 kommet fra en førsteklasse. Der er således tale om overflytning af de svagest begavede allerede efter et år, hvorimod børnene lige under normalområdet først får vanskeligheder i andet eller tredje skoleår. Der bør normalt ikke overflyttes elever til hjælpeklasser, der har kunnet klare undervisningen i almindelige klasser fire år og derover.

Undervisningen har stort set formet sig tilfredsstillende bortset fra den uro, sygdom og lærerskifte bringer. Det er en af siderne ved de svagtbegavedes karakteristik, at de har vanskeligere ved at tilpasse sig nye forhold.

En del lærere er nye ved hjælpeskolearbejdet. De har haft eller vil i løbet af året få lejlighed til kursus og til ved besøg ved andre byers hjælpeklasser at hente impulser til denne særlige undervisning.

Disse klassers berettigelse er individuel undervisning, øget hjælp til den enkelte elev og, hvor det er muligt, nøje kontakt mellem barnets forældre og klasselærer. Et heldigt resultat afhænger af den enkelte lærers interesse for dette arbejde og kærlighed til disse børn. Det er et både krævende og berigende arbejde.

Gennem Hjælpeskoleforeningen er der et godt samarbejde mellem denne skoleforms lærere i de nordiske lande. Desværre deltog kun skolepsykologen i dette års møde, der var henlagt til Stavanger. Fagligt og menneskeligt inspirerende, som disse møder er, bør det gøres muligt for flere at deltage. Den daglige undervisning vil nyde godt deraf.

Forældrene har givet udtryk for tilfredshed med de afholdte forældreaftener.

Læseholdene.

Det fortrinlige prøvemateriale m. h. t. læse- og stavevanskeligheder, der er blevet til ved samarbejde mellem de skolepsykologiske kontorer under ledelse af seminarielærer cand. psych. Carl Aage Larsen, gør det muligt også at afgrænse de læseretarderedes gruppe, så den ret bekostelige undervisning på læseholdene bliver rationel.

På disse hold optages ikke elever med små evner. Alligevel er det en broget flok, når den deles op efter evnemæssige forudsætninger og vanskelighedernes art.

69 elever henvistes til psykologisk undersøgelse på grund af vanskeligheder i dansk. Af disse blev 45 optaget på læsehold, 6 henvistes til undervisning i hjælpeklasse, 1 fik i nogen tid lektiehjælp, 2 blev optaget til psykisk behandling, 15 vejledet på forskellig måde.

Fra indstillingerne til hjælpeklasse blev 11, fra indstillingerne til taleundervisning 1 og fra andre indstillinger 6 optaget på læsehold.

Ca. 75 pct. af de nye elever til læseholdene er drenge. Halvdelen kommer fra skolernes 2. klasser, ca. 20 pct. fra 3. klasserne, 10 pct. fra 1. og 10 pct. fra 4. klasserne, mens de øvrige klasser (eksamensmellem-skolen iberegnet) kun afgiver ca. 10 pct. tilsammen.

I årets løb er optaget 63 nye elever på læseholdene og udskrevet 34. Den 1. april 1952 er elevfordelingen på læseholdene derefter:

Allégade skole.....	19 dr. og	4 pi., ialt	23 elever	på	4 hold
Kildegade skole	31 » »	15 » »	46 » »	5 »	
Ryesgade skole	15 » »	5 » »	20 » »	3 »	
Søndermarkskolen	28 » »	7 » »	35 » »	5 »	
Tordenskjoldsgades skole	28 » »	12 » »	40 » »	6 »	
Mellem- og Realskolen.....	2 » »	1 » »	3 » »	1 »	

Det bliver ialt 123 drenge og 44 piger eller tilsammen 167 elever.

Intelligensfordelingen for elever optaget på læsehold er:

88— 90:	2 elever
91— 95:	15 elever
96—100:	12 »
101—105:	15 »
106—110:	6 »
111—115:	8 »
116—120:	3 »
121— :	2 »

Også i år har arbejdet med disse børn budt på megen opmuntring. Gennem den intense og afpassede undervisning oplever eleverne muligheden for et skolemæssigt resultat, der står i forhold til deres evner. Ved vurdering af elevernes resultat er standpunktet stadig set på baggrund af evneprøverne. Der er ikke i årets løb udskrevet elever fra læseholdene, hvor forholdet mellem evner og standpunkt ikke kunne betegnes som tilfredsstillende.

Læseholdene har i nogle tilfælde haft mere end 6 elever. Erfaringen viser, at undervisningen forringes uforholdsmæssigt ved for store hold.

Ved årets begyndelse afholdtes lokalt kursus for lærere ved denne undervisning. Der bliver også i det nye år lejlighed til fortsat uddannelse. På grund af sygdom lykkedes det ikke lærerinde fru R. Eeg at gennemføre et påbegyndt kursus i København.

Der har været afholdt godt besøgt forældremøde.

Taleundervisningen.

Diagnostiseringen af talevanskeligheder foretages af skolevæsenets talelærere, der får de oplysninger stillet til rådighed, som Skolepsykologisk Kontor kan skaffe til veje.

Oftede er talevanskelighederne kun eet af barnets mange symptomer på dybere liggende problemer. Derfor forudsætter behandlingen megen menneskelig forståelse, tålmodighed og evne til kontakt. Ikke sjældent ville der være brug for samtidigt rådgivningsarbejde over for hjemmet.

Nogle af problemerne er søgt løst ved samarbejde mellem hjem, skole og talelærer.

Da undervisningen ligger på forskellige skoler og foruden nævnte samarbejde også forudsætter forbindelse med lægespecialist og Skolepsykologisk Kontor, stiller den store krav til talelæreren.

Den 1. april 1952 var elevfordelingen ved taleundervisningen:

Udtalefejl	12 drenge og 4 piger			
Stammen	15	»		(deraf 9 med tonisk og 6 med klonisk stammen)
Stemmevanskeligheder . .	3	»	» 1	»
Åndedrætsbesværligheder	2	»		

Det bliver 32 drenge og 5 piger, eller ialt 37 elever.

Psykotekniske prøver.

Ligesom ved skolegangens begyndelse møder hjemmene ofte ved dens afslutning problemer, som de ønsker at drøfte med skolepsykologen.

Erhvervsundervisningen i 8.-klasserne løser en række af disse problemer, men tilbage bliver spørgsmål, som det ville være nyttigt at drøfte mellem klasselæreren, hjemmet og skolepsykologen, der kan støtte sig til objektive prøver.

Opgaven er i år søgt løst på den måde, at klasselærerne er gjort bekendt med resultatet af de psykotekniske prøver, og på grundlag heraf har de talt med deres elever om erhvervsmulighederne. Derved er det meget store antal samtaler med børn, forældre og erhverv, som skolepsykologen tidligere førte, reduceret betydeligt. Det heldige udfald af denne ordning afhænger af den tid og interesse, klasselæreren ofrer derpå.

Et rimeligt forhold mellem det psykologiske forarbejde og erhvervsvejledningens resultat når vi først, når opgaven overlades en enkelt lærer. Den økonomiske belastning af en sådan ordning ville blive relativt ringe.

Der er foretaget 76 psykotekniske undersøgelser. Heraf henvistes 49 gennem skolerne, 22 fra erhvervene, 3 fra hjemmene og 2 fra børneværnet.

Et ganske stort antal elever udtalte sidst på skoleåret ønske om psykoteknisk undersøgelse, men det var ikke på daværende tidspunkt

muligt at afse tid hertil. På grundlag af indvundne erfringer vil undersøgelserne blive rykket frem til maj måned.

Erhvervsønskerne var for drengenes vedkommende:

Barber	1
Blikkenslager	5
Elektriker	5
Kok	1
Landbruger	1
Maler	1
Maskinarbejder	15
Mekaniker	14
Møbepolstrer	1
Snedker	4
Sømand	1
Typograf	5
Tømrer	3
Urmager	1

Erhvervsønskerne var for pigernes vedkommende:

Damefrisør	4
Ekspeditrice	3
Husgerning	1
Sygeplejerske	2
Syerske	1
Sølvsmed	1
Tandtekniker	2

Desuden kunne 3 drenge og 1 pige ikke opgive noget erhvervsønske.

På grundlag af undersøgelsen, sammenholdt med skolens vurdering og hjemmets beskrivelse, blev 11 drenge og 6 piger frarådet at søge uddannelse på det ønskede område og 10 drenge og 2 piger tilrådet et af deres sekundære erhvervsønsker.

Undervisning i mundaflæsning.

Efter supplerende kursus i København overtog talelærer C. E. Stern i løbet af efteråret undervisningen i mundaflæsning for svagthørende. Det er hensigten at give børn med behov derfor et årligt kursus ved skoleårets begyndelse.

Undervisningen bliver først påbegyndt, når der foreligger specialundersøgelse over omfanget af høresvækkelsen. Der kan da i nogle tilfælde blive tale om samarbejde med statens undersøgelses- og vejledningsklinik. I øjeblikket deltager 5 elever (1 dreng og 4 piger) ved skolevæsenet i denne undervisning.

Hjælp i kortere tid på forskellige områder.

En lille gruppe børn har specielle vanskeligheder med hensyn til talbegreb og talbehandling. Det er forsøgt at finde en undervisningsform, der gør det muligt at råde bod herpå — svarende til undervisningen af læseretarderede elever. Den rette form er ikke fundet, men der er høstet en del erfaring.

I eksamensmellemskolen vil der naturligt findes en del elever, hvis sproglige vanskeligheder også gør sig gældende i fremmedsprogene. Drejer det sig om elever, hvis evner iøvrigt berettiger dem til en pæn placering i skolen, evt. til fortsat undervisning på gymnasiet, bør der findes frem til en passende særundervisning. Under kursuspræg er der i år ydet enkelte elever på Mellem- og Realskolen i Skolegade nogen hjælp i dansk, på Ryesgade skole kunne sådanne elever henvises til de ordinære læsehold.

I lighed med tidligere år har der på Kildegade skole været afsat 5 ugentlige timer til behandling af undervisningsmæssige problemer, der ikke kunne henvises til hjælpeklasse, læsehold eller talelærer.

Ophævelse af undervisningspligten.

En anden lille gruppe børn har så store vanskeligheder ved intellektuel virksomhed, at folkeskolen ikke vil kunne opnå et rimeligt resultat gennem undervisningen.

Behandlingen af indstillinger på sådanne børn vil ofte tage tid. Det er kun naturligt, at forældre får denne tid til at blive fortrolige med tanken om, at deres dreng eller pige ikke kan undervises i folkeskolen. De små evner kan dog undertiden været forbundet med så forstyrrende adfærd, at det er nødvendigt med en hurtig afgørelse, og at barnet fritages for skolegang, indtil afgørelsen foreligger.

8 elever blev i årets løb indberettet i henhold til forsorgslovens § 254, deraf gik en elev i hjælpeklasserne og havde for år tilbage været indberettet fra skolen, uden at åndssvagevæsenet på det tidspunkt mente at kunne betegne hende som debil. Undervisningspligten i folkeskolen blev ophævet for alles vedkommende.

Desuden viste efterprøverne på enkelte elever i hjælpeklasserne, at disse elever ville få meget store vanskeligheder ved at klare sig i erhvervslivet. Hvor prøvernes vurdering faldt sammen med klasselæreren, er der talt med hjemmene, og i enkelte tilfælde er det sociale udvalg gjort opmærksom herpå.

Skolemodenhedsundersøgelser.

Hvert år har der mellem indstillingerne fra 1. klasse været et antal børn, hvis vanskeligheder skyldtes umodenhed ved skolegangens begyndelse.

Det er ofte børn, hvis evner ikke er store, men dog sådan, at de med en heldigere start må forventes at kunne følge de almindelige klasser uden særundervisning.

Foruden disse er der velbegavede børn, der på grund af skolemodenhed indarbejder dårlige arbejdsvaner og en forkert indstilling.

I årets løb er der arbejdet med udformning af en skolemodenhedsprøve. Standardiseringen heraf er så langt fremme, at forældre, der ønskede deres seksårige børn indskrevet i skolerne, fik tilbudt en vejledende skolemodenhedsundersøgelse. Ca. halvdelen af hjemmene benyttede sig af tilbudet og i de 21 af 23 tilfælde, hvor det måtte frarådes, at barnet begyndte skolegangen, blev rådet fulgt.

En sådan undersøgelse betyder ikke, at de børn, der klarer prøven, med sikkerhed kan siges at være skolemoden, men i de tilfælde, hvor der er rådet fra, at barnet begyndte skolegang, har sikkerheden været stor. Før endelig stillingtagen har der været foretaget individuelle prøver i 13 tilfælde.

Om de højtbegavede skoleumodne gælder det, at der i denne alder sker overordentlig stor udvikling på 4 måneder. Det var derfor ønskeligt, om disse elever mødte til fornyet undersøgelse umiddelbart før skoleårets begyndelse.

Skolemodenhedsproblemet har i vinterens løb været drøftet på 7 møder mellem interesserede fra skoler, fritidshjem og børnehaver.

Prøverne muliggøres ved, at 2 lærere fra hver skole bistår.

Et stort materiale er nu indsamlet og venter på den endelige bearbejdning. Der er grund til menneskeligt, pædagogisk og økonomisk at stille forventninger til disse undersøgelser, når de engang finder deres endelige udformning.

Pædagogisk-psykologisk vejledning for det almindelige skolearbejde.

I nogle tilfælde har skolens samarbejde med Skolepsykologisk Kontor drejet sig om standpunktprøver eller anden pædagogisk undersøgelse af hele klasser. Der burde sikkert være mere tid tilovers herfor. Behovet vil i stigende grad trænge sig på i forbindelse med forsøgsundervisningen på Søndermarkskolen.

Som inden for andre områder, hvor der bl. a. af økonomiske grunde er ønske om at arbejde rationelt, er det naturligt at øge undervisningens forudsætninger gennem større kendskab til det enkelte barn. Set under den synsvinkel indtager skolepsykologen samme selvfølgelig plads blandt lærerens hjælpemidler som standpunktsprøver og prøvediktater.

Ved årets begyndelse formidlede skolepsykologen i lighed med tidligere år en drøftelse med de nye førsteklasse lærere om de foreliggende samarbejdsmuligheder og særlige hjælpemidler af skolepsykologisk art.

Skolepsykologisk Kontor har hjulpet en del lærere til rette med Dearbonprøver.

Der blev foretaget undersøgelse af en klasse, der p. gr. a. hyppig lærerskifte lå lavt i standpunkt. Det viste sig, at klassen m. h. t. evner ikke lå væsentlig under middel.

Tilflyttere er undersøgt med henblik på klasseplacering. Der er i flere af disse tilfælde indhentet oplysninger i byer med skolepsykologiske kontorer.

Pædagogisk-psykologisk vejledning for særundervisningen.

Efterprøver på børn, der går til særundervisning, burde ofres større opmærksomhed. Med det omfang særundervisningen har, vil det kunne lønne sig at følge børnene fra kvartal til kvartal.

Der er med henblik på individuel undervisning samlet en del undervisningsmateriale på Skolepsykologisk Kontor. Samtaler med den enkelte lærer ved særundervisningen om dette materiale er delvis taget af viceinspektører. Der er her et område af uhyre betydning, men som stort set må overlades den enkelte lærers initiativ.

Adfærdsforstyrrelser og opdragelsesvanskeligheder.

Den gruppe af børn, der lægger beslag på mest arbejdstid, er dog elever, der frembyder adfærdsforstyrrelser eller opdragelsesvanskeligheder. Hjemmene tager i stigende tal initiativet til undersøgelse og behandling af sådanne børn. Der har i år til stadighed været mellem 20 og 30 aktuelle tilfælde. Det ville på samme tid være en lykke for børn og hjem og god økonomi for samfundet, om denne opgave blev løst tilfredsstillende, men i så fald måtte der alene på dette område anvendes 4 à 5 timer dagligt. Når man betænker, hvad der står på spil, og forsorgsudgiften pr. barn eller de summer, der ofres på legemlig sundhed, virker et forebyggende arbejde for disse børns psykiske sundhed næsten selvfølgelig.

Enkelte af børnene er der samarbejdet med børneværnet om, andre har krævet psykiatrisk bistand. Der har været godt samarbejde såvel med børnepsykiatriske konsultationer i Århus som med byens læger, der direkte og indirekte har stået bag flere henvisninger.

I så godt som alle tilfælde er der samarbejdet med skolen, selv om ikke alle disse børn har haft vanskeligheder der.

Hvor vanskelighederne fortrinsvis har gjort sig gældende på skolen, har det i nogle tilfælde vist sig nyttigt at flytte eleven.

Ved behandlingen af et stort antal af disse børn støder Skolepsykologisk Kontor stadig på savnet af en observationskoloni, hvor det var muligt som skolesag — uden den mere omstændelige børneværnsbehandling, som hjemmene undertiden viger tilbage for — en kortere tid at foretage milieuskifte.

På grund af opdragelsesvanskeligheder henvistes 50 børn til undersøgelse. Skolerne indstillede 34, hjemmene 13 og børneværnet 3.

For 13 af disse børn blev den primære behandling særundervisning (6 kom på læsehold, 2 til taleundervisning, 5 havde små evner). De resterende 37 og 7, der fortsatte behandlingen fra foregående år, afveg fra det almindelige ved overdreven angst (9 tilfælde), voldsom adfærd (4 tilfælde), forstyrrende adfærd (6 tilfælde), rapseri (2 tilfælde), rastløshed (1 tilfælde), seksuelle uvaner (2 tilfælde), enuresis (4 tilfælde), dovenskab (3 tilfælde), ulydighed (6 tilfælde), vagabonderen (1 tilfælde) og 6 tilfælde, hvor intet enkelt træk kunne fremhæves. Også i de andre tilfælde har der foruden henvisningsårsagen været en række parallelt-løbende problemer. Det er sjældent, at et enkelt symptom optræder alene, ofte er symptomerne og deres sammenspil talrige som årsagerne til, at børnene viser disse vanskeligheder.

Blandt de hovedårsager, der under sagernes behandling er fundet frem til, kan nævnes: kærlighedsfattigt milieu, uligevægtig opdragelsesformer, stedfar-, stedmor- og søskendeproblemer.

Mange børn kommer fra ufuldstændige hjem eller ugifte mødre, der bor hos deres forældre. I enkelte tilfælde har der været stærke bindinger til en af forældrene. Et par tilfælde har drejet sig om for store krav til børnenes evnemæssige forudsætninger. Der har været flere af overgangsårenes vanskeligheder. Overdreven strenghed synes ikke at være fremtrædende, selv om denne årsag forekommer.

Vanskelighederne var omtrent ligeligt fordelt mellem hjem, skole og begge steder, dog med overvægt for vanskeligheder i hjemmene. I enkelte tilfælde har vanskelighederne kun manifesteret sig i forhold til kammeraterne.

Sammenfattende har de problemer, Skolepsykologisk Kontor i år har arbejdet med, fordelt sig sådan: svagtbegavede 11,3 pct., læseretarderede 14,4 pct., høre- og talevanskeligheder 5,4 pct., ophævelse af undervisningspligten på grund af åndssvaghed 1,2 pct., opdragelsesvanskeligheder 6,5 pct., skolemodenhed 29,8 pct., erhvervsvejledning 17,9 pct. og forskellig pædagogisk vejledning 13,5 pct.

Disse tal siger kun noget om arten af de problemer, der har været, ikke noget om fordelingen af den tid, der er gået til deres behandling. Yderpunkterne her er de børn, der kun har talevanskeligheder og nøjes med opdragelsesvanskeligheder, der i længere tid lægger beslag på en eller flere timer ugentlig.

Men foruden virksomheden udadtil er det nødvendigt på længere sigt at regne med tid til personlig fornyelse gennem kontakt med forskningen indenfor psykologi og pædagogik og til udbygning af diagnostiske hjælpemidler.

Det første er søgt imødekommet gennem tidsskrifter og faglitteratur og deltagelse i faglige møder, bl. a. Psykoteknisk forenings årsmøde i

Silkeborg, Nordisk hjælpeskoleforenings møde i Stavanger og Internationalt psykologkongres i Stockholm. Viceinspektøren deltog i kursus på Hindholm højskole.

Det andet er søgt løst gennem samarbejde mellem de skolepsykologiske kontorer, hvor en foreløbig udbygning af læseprøvematerialet nærmer sig sin afslutning, og gennem udarbejdelse af nyt materiale.

Det vigtigste område, der er taget op i år, er skolemodenhedsprøver, hvor der på grundlag af erfaringer i Sverige og Norge er udarbejdet en dansk prøve og en foreløbig standardisering efter undersøgelse af eleverne i samtlige byens førsteklasse ved skoleårets begyndelse. Der skal nu indsamles materiale fra klasselærerne om disse børns udvikling gennem de første skoleår til sammenligning med prøvernes resultat.

En del materiale er indsamlet til verificering af visse normer for de psykotekniske prøver, bl. a. m. h. t. skrivehastighed og ortografi.

Der er påbegyndt en evnemæssig niveauundersøgelse af børnene ved det samlede skolevæsen.

En fuldstændig udbygning af Skolepsykologisk Kontors arbejde ville kunne gøres ved ansættelse af en klinisk uddannet medhjælp til behandling af opførselsvanskeligheder, oprettelse af en observationskoloni, fastere samarbejde med børnepsykiater og erhvervsvejledningen samlet hos en lærer, der stilles til rådighed i 15 ugentlige timer.

Det drejer sig i alle tilfælde om konstaterede behov og bortset fra observationskolonien om relativt ringe udgifter.

3. *Horsens kommunale Børnebiblioteker.* Bogbestanden var den 31. marts på ialt 20.643 bind mod 18.251 bd. året før, altså en netto-tilvækst på 2.392 bd. Fordelingen mellem fag- og skønlitteratur udviste ca. halvdelen til hver, nemlig 10.361 bd. faglitteratur og 10.282 bd. skønlitteratur. Der blev anskaffet ialt 2.752 nye bøger (1.294 bd. faglitteratur og 1.458 bd. skønlitteratur), og der måtte kasseres 360 bd. Læsestuerne håndbogsamlinger rummede ialt 4.348 bd. med en samlet tilvækst på 476 bd.

Lånerantallet var pr. 31. marts 1952 ialt 2.277, hvilket er 83 mere end året forud.

Antallet af udlån er derimod steget betydeligt i forhold til stigningen i lånerantal, nemlig med 10.324 bd. fra 41.334 bd i 1950—51 til 51.658 bd. i 1951—52. Heraf var 14.222 bd. fra afdelingen faglitteratur, og 37.436 bd. var skønlitteratur.

Læsesalsbesøgene er steget ved alle afdelinger, såvel i hovedbiblioteket som i skolelæsestuerne, hvis antal nu svarer til skolernes, altså 6. Stigningerne i udlån og læsesalsbesøg er dog størst i Kildegades og Søndermarkskolens biblioteker. Det samlede antal læsesalsbesøg har været 19.970 (mod 13.500 forrige år); det er en stigning på 6.470; alene skolelæsestuerne på Mellem- og Realskolen og på Allégades skole har

haft stigninger på henholdsvis 884 og 995. De gennemsnitlige daglige besøg har varieret fra 19 til 44.

Årets største begivenhed var ordningen og opstillingen af bøgerne i det skønne børnebibliotek på Søndermarksskolen. Arbejdet var afsluttet den 1. september; det toges straks i brug, men indviedes først den 14. november 1951. Læsesalsbesøgene gik her straks op i de helt store højder, nemlig til 3.319 i tidsrummet fra 1. september 1951 til 31. marts 1952; det overstiger langt besøgene ved nogen enkelt af de andre skolelæsestuer i hele regnskabsåret og fortæller bl. a. en del om betydningen af gode, praktiske og tidssvarende lokaleforhold i biblioteker af alle typer.

Af andet arbejde i årets løb kan nævnes, at Rysegades lærerbogsamling er blevet reorganiseret, og at der har været ført forhandlinger her om bedre lokaler for udlån og læsestue til erstatning for de øjeblikkelige meget trange forhold, der kun dårligt svarer til skolens store elevantal (den er også mellemskole) og til de øvrige nye, smukke lokaler. Myndighederne har endnu ikke truffet nogen beslutning herom, hvorfor både lærere og biblioteksfolk stadig håber det bedste til gavn og glæde for børnene.

Til læsestuerne er anskaffet klassesæt af bogopgaver og af leksikonhefter samt af håndbøger, der hører til opgaverne. Der er udarbejdet revisionshyldelister over skolernes udlånsbøger, således at skolebibliotekarerne selv kan se, hvor mange eksemplarer der skal være af de enkelte bøger. — I hovedbiblioteket har der været holdt 16 eventyrtimer for de små og 9 for de store; antallet af deltagere har for de små varieret fra 12 til 69(!), for de store fra 10 til 30. — Der har været skaffet børnekomedier til børn, lærere og ungdomsledere, også en del stof til oplæsning. — Den 21. september startedes i hovedbiblioteket en præmiekonkurrence for børnene med ca. 35 opgaver i placering af citater fra kendte børnebøger lige fra billedbøger til ungdomsbøger; den 7. december blev gevinsterne udtrukket, de bestod i nogle af årets bedste børnebøger.

I denne forbindelse kan nævnes, at der i november i hovedbiblioteket arrangeredes en udstilling af børnebøger for forældre o. a. med det formål at agitere for lødige børnebøger som julegaver.

Vedtægtsmæssige bogvalgsmøder holdes den 3. november 1951 og 26. januar 1952.

Børnebibliotekernes årsregnskab balancerede 31. marts 1952 med kr. 62.255,54.

4. *Lejrskolen.* I tidsrummet 13.—20. august var en 8. og en 7. klasse fra Kildegades skole på lejrskoleophold på Rønshoved højskole ved Flensborg fjord.

14.—21. august var en 8. klasse fra Tordenskjoldsgades skole, ialt 11 drenge og 15 piger, på lejrskoleophold på »Grænsehjemmet« ved Flensborg fjord under ledelse af fru Kirsch Pedersen og hr. R. H. Thorling.

28. august—4. september var Allégades skoles 8. klasser i lejrskole på »Grænseborgen« under ledelse af fru M. Taagholt og hr. Erik Jensen.

5. *Markskolen.* I tidsrummet 2. april—17. november var skolen under hr. overlærer Thorlings ledelse besøgt af 55 elever fra 7.—8. klasserne ved Borgerskolen i Tordenskjoldsgade. — Ligesom tidligere år var eleverne optaget af arbejdet med at dyrke de forskellige kornsorter samt roer, hør, lupiner, soyabønner, tobak, kartofler og de forskellige grøntsager, alene ca. 2500 kål.

I »høstperioderne« fik eleverne en del »nye kartofler«, gulerødder, ærter, bønner, kål og andre grøntsager med hjem, og ved afslutningsfesten på Borgerskolen i Tordenskjoldsgade den 17. november blev der til eleverne udbetalt 333,20 kr., der var indkommet ved salg af markens produkter. — Det samlede udbytte af arbejdet i markskolen var ligesom sidste år ca. 2.000 kr.

6. I *skolekøkkenerne* blev der givet følgende antal lektioner:

Allégades skole.....	60 elever,	2.656 lektioner	
Kildegades skole	122 —	4.026 —	
Ryesgades skole	37 —	1.391 —	
Tordenskjoldsgades skole	92 —	3.435 —	
Mellem- og Realskolen, Skolegade	26 —	910 —	
Søndermarksskolen	14 —	476 —	

351 elever, 12.894 lektioner

Udgifterne til varer var 5.007 kr., hvilket svarer til 38,8 øre pr. lektion.

7. *Skolehaven.* I skolehaven på Borgmesterbakken undervistes 213 elever i tiden fra 18. april til 2. oktober, ialt 264 timer. Adskillige botaniktimer blev også i år henlagt til havens botaniske afdeling. Den 30. august havde skolehaven besøg af formanden for Bergens skolehavekomité, hr. lærer Henry Brown. Skolehaven ved Tordenskjoldsgades skole har været åben fra 1. april til 13. oktober med 120 elever i ialt 260 timer. Søndermarksskolens skolehave har haft 110 børn i det forløbne år, og der er blevet anlagt en botanisk have med ca. 200 planter, som væsentligst er hentet på Borgmesterbakken, hos overlærer Johs. Christiansen, der også har udarbejdet tegningerne til haven. Arbejdet har på Borgmesterbakken været ledet af overlærer Johs. Christiansen med assistance af lærer Therkelsen, ved Tordenskjoldsgades skole af lærer Orla Jensen og ved Søndermarksskolen af lærer Carl P. Svendsen.

8. *Forsøgsordningen på Søndermarksskolen.* Den 25. marts fik byrådet fra ministeriet meddelelse om, at den forsøgsplan, som rådet enstemmigt havde anbefalet i sit møde den 4. december 1951, var god-

kendt med visse ændringer. Det var i sidste øjeblik, såfremt forsøget — som påtænkt — skulle iværksættes den 1. april i år.

Når man imidlertid betænker, hvilken gennemgribende ændring af Folkeskolens struktur denne forsøgsplan indebærer, må man vist alligevel indrømme, at planen har haft ikke så ringe medvind på sin vej gennem alle instanser; lige fra det øjeblik, da skolekommissionens formand, dens næstformand, skolens forældrerepræsentant og skoledirektøren gik ind i aktivt samarbejde med repræsentanter for skolens lærerpersonale om planens udformning, til i dag, hvor arbejdet i de nye klasser er i gang.

Skulle man kort give udtryk for det mål, som ovennævnte samarbejdsudvalg satte sig, må det omtrent blive sådan:

at skabe en skoleform, der i væsentlig grad borteliminerede de to problemer, der af mange anses for Folkeskolens største — det store pres mod eksamensmellemskolen, og den eksamensfri mellemskole —, således at alle børn gennemgår en 7-årig folkeskole med en afsluttet undervisning, der i visse fag (sprog og matematik) skulle tage hensyn til de krav, en videregående undervisning i den højere skole kunne stille.

Når det lige er nævnt, at planen havde medvind, ligger deri ikke, at skolekommission og byråd slugte den plan, som samarbejdsudvalget nåede frem til, rådt. Nej — den blev gennemgået grundigt, og alt, hvad der kunne siges for og imod, blev draget frem til belysning af problemerne. Man ønskede at sikre sig, at der ikke blev vedtaget noget, der eventuelt kunne blive til skade for børnene eller være mod forældrenes ønsker. At man nåede frem til enstemmig anbefaling i de to institutioner, kan sikkert tages som udtryk for, at skolekommission og byråd med denne forsøgsplan håber at have skabt en skole, der kan blive et frugtbart grosted for børnene.

9. Fritidssvømningen.

Prøver	Søndermarkskolen		Kildegades skole		Ryesgades skole		Allegades skole		Tordenskjøgades skole		M. & R.		Andre skoler		Ialt	
	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.
Havnesv.pr. . . .	7	4	31	22	29	10	23	11	15	6	28	20	14	0	147	73
Svømmep.r. . . .	0	0	22	16	4	10	11	4	1	2	4	4	0	0	42	36
Frisvømmerpr. .	0	1	7	7	0	1	2	2	0	0	0	9	0	0	9	20
Livredderpr. . .	0	0	2	3	0	0	0	2	0	0	2	3	0	0	4	8
	7	5	62	48	33	21	36	19	16	8	34	36	14	0	202	137

Sæsonen har været præget af dårligt svømmevejr, hvilket bedst belyses ved nedenstående.

Af prøverne er følgende aflagt	}	før	ferien	24 pr.	11,9 ⁰ / ₀	30 pr.	21,9 ⁰ / ₀
		i	—	25 -	12,4 ⁰ / ₀	12 -	8,7 ⁰ / ₀
		efter	—	153 -	75,7 ⁰ / ₀	95 -	69,4 ⁰ / ₀

Til trods for det dårlige vejr (i sommerferien var vandets temperatur en overgang under 10⁰), må det samlede resultat alligevel betegnes som tilfredsstillende.

10. *Studiebesøg og ekskursioner.* Under ledelse af fru Taagholt og hr. E. Jensen har 8. klasserne på Allégades skole foretaget forskellige studiebesøg, f. eks. til: Vor Frelsers kirke, Klosterkirken, K. Madsens fabrikker, Andelsslagteriet, M. A. Petersens fabrikker, Andelsmejeriet, Biblioteket, St. Georgsgildets vuggestue, Serritslevgård, Børneasylet og Teknisk Skoles udstilling af eleverarbejder.

Under ledelse af fru Taagholt og hr. Thinggaard aflagde Allégades skoles 8. klasser (33 elever) besøg i København fra 29. maj til 2. juni, og de to 7. drengeklasse aflagde besøg i Århus. Leder: H. Langgaard.

Fra 19. til 21. maj havde 8. klasserne en tur til Mols under ledelse af fru M. Taagholt.

7. kl. fra Søndermarkskolen har været på ekskursion til ungdomsnævnets nyerhvervede grund ved Bryrup, ligesom gårde og mejerier i oplandet er besøgt. Klassen har endvidere drevet terrænsport i Boller-skovene.

6. kl. studiebesøg på skolens adoptivskib »Tårnborgh« på Ålborg skibsværft muliggjort ved en gave på 200 kr. fra rederiet C. K. Hansen.

I løbet af skoleåret har 8. klasserne på Tordenskjoldsgades skole som led i emneundervisningen og erhvervsvejledningen under ledelse af hr. overlærer Thorling foretaget studiebesøg f. eks. til Horsens gasværk, Horsens elektricitetsværk, Kr. Kirks telefonfabrikker, gummivarefabrikken »Jylland«, Poul Petersens tobaksfabrikker, Horsens bryghus, Horsens andelssvineslagteri, Mælkekondenseringen, Hede Nielsens fabrikker, Horsens sølvvarefabrik, Væhr kirke og Stensballe, Bygholm teglværk, Bygholm slot og Slangebjerget, Tamdrup kirke, Trebjerg bavnehøj, Urupgård, Gudenå og Østbirk kirke.

IV. Sociale og humane foranstaltninger.

1. *Skolebørnsbespisningen*, der også i året 1951—52 foregik i de i 1936 indrettede lokaler i Kildegades skole, begyndte 1. april 1951 og sluttede 31. marts 1952, idet der dog ikke var bespisning i juli, august, september og oktober 1951.

Der blev gennemgående bospist 550 børn daglig i 191 dage, således

at der blev uddelt 105.050 portioner middagsmad. Eleverne fra hjælpeklasserne, ca. 150, fik desuden daglig 1 flaske (2 dl) sødmælk til deres medbragte frokost. Samtlige elever fik i vinterhalvåret en spiseskefuld levertran daglig. Den samlede udgift androg 58.806,90 kr. eller 56 øre pr. portion middagsmad.

2. *Ferierejser, skolerejser og feriekolonier.* I henhold til skolekommissionens indstilling af 21. april 1950 og under hensyntagen til undervisningsministeriets bekendtgørelse af 6. maj 1946 bevilgede byrådet ferierejser på Danmarks jernbaner til ialt 1496 i Horsens hjemmehørende skoleelever, nemlig til

249	fra Allégades skole,
458	- Kildegades skole,
278	- Ryesgades skole,
409	- Søndermarksskolen,
227	- Tordenskjoldsgades skole,
287	- Mellem- og Realskolen,
118	- Statsskolen og private skoler.

Feriekolonier. Horsens Kommuneskolers Feriekolonier, der er en forening af lærere og lærerinder ved det kommunale skolevæsen, og hvis formand er hr. skoleinspektør *E. Jørgensen*, udsendte i 1951 — som de foregående år — 4 hold à 72 børn, hvert hold i 10 dage, til foreningens feriekoloni i As Vig. Kolonierne drives med støtte af Horsens kommune og forskellige af byens forretninger og institutioner samt af mange private.

Under ledelse af hr. J. C. Baungaard, hr. og fru Falk Pedersen, hr. Viktor Andersen, hr. og fru Bøcker Pedersen, fru Futtrup og hr. Henning Roest var elever fra de ældste klasser på Tordenskjoldsgades skole i dagene 6.—10. juli inkl. på en vellykket tur til Sverige: Gøteborg m. v.

Den 25. juni var 8. klasse under ledelse af hr. overlærer Thorling på tur til Århus, og i dagene 17. og 18. oktober besøgte klassen Søby brunkulslejer og Herning.

Under ledelse af overlærer frk. H. Kolstrup og hr. lærer G. Søndergaard var 7. klasserne i dagene 21. og 22. august på en særdeles vellykket tur til Viborg og omegn med overnatning på vandrehjemmet.

Skoleinspektør E. Meilvang forestod som komitéens formand administrationen.

3. *Svaghørnskolonien* etableredes den 23. maj med 72 elever. Arbejdet er gået planmæssigt. Ingen uheld. 1 elev hjemsøgt sidste dag med ambulance, da hun havde ligget med feber een dag og havde halsbetændelse. En anden elev sendtes hjem efter moderens ønske den 4. juni. Tilpasningsvanskeligheder. Gennem dr. Frode Henriksen modtog vi fra

»Ferrosan« som gave 10.000 piller (c-vitamin og decamin). De bidrog meget til, at børnenes sundhedstilstand bedredes så hurtigt, og at der ingen forkølelestilfælde var. Kolonien blev regelmæssigt tilset een gang om ugen af skolelægerne, ligesom skolesygeplejerske frk. O. Honoré Nielsen, der i den første uge virkede som assistent, senere aflagde ugentlige besøg og tilså børnene. Fra den 1. juni arbejdede frk. Ketty Andersen, Århus, som medhjælper.

Børnenes vægtforøgelse androg 118,5 kg, eller 1,67 kg gennemsnitlig. At vægtforøgelsen ikke er større, skyldes, at det i år var ret små børn.

»Tanterne« må roses såvel for deres gode mad som for deres venlighed overfor børnene.

4. *Skolebadningen* har i 1951—52 fundet sted i normalt omfang.

5. *Skolelægevirksomheden*.

Allégades Skole 1951—52:

Samtlige elever er undersøgt — ialt 601.

1 elev indlagt hele skoleåret på Kolding Børnesanatorium.

Der er foretaget 178 kontrolundersøgelser af skolelægen og skolesundhedsplejersken tilsammen.

Ernæring: 28 elever mere end 15 pct. overvægtige.

6 » » » 15 » undervægtige.

8 drenge havde usikker farvesans.

355 elever har været til gennemlysning på tuberkulose-stationen. 293 elever er blevet calmettevaccineret på skolen af tuberkulose-stationens læge eller sygeplejerske assisteret af skolesundhedsplejersken. Samtlige negative elever ved skolen er tilbudt calm. vacc., og ved skoleårets slutning var der kun 34 negative elever tilbage.

Der er af skolesundhedsplejersken behandlet ca. 2400 elever for små og store skrammer, børnesår, alm. betændte sår, dryppet øjne og m. m. andet på klinikken i Allégade.

De elever, der endnu har utøj, efterses og eventuelt renses hver ugedag på klinikken. Skolesundhedsplejersken har i årets løb haft 65 milieundersøgelser og hjemmebesøg; været 14 dage på Svagbørnskolonien og derefter til kontrolbesøg hver uge. Alle indkøb for hele skolelægeinstitutionen og regnskabet for samme sorteres under frk. O. Honoré Nielsen.

68 elever er henvist til egen læge:

26 elever på grund af synssvækkelse,

3 » » » » undervægt,

2 » » » » overvægt,

1 » » » » mb. cordis,

3 » » » » fodvorter,

1 » » » » albumenuria,

1 elev	på grund af scabies,
3 »	» » » » hvpp. tonsillaris,
2 »	» » » » ad. vegetationer,
2 »	» » » » conjunctivitis,
22 »	» » » » manglende difteri-vaccination,
1 »	» » » » fodsvamp,
2 »	» » » » spontant tb. omslag,
2 »	» » » » retentio testis,
2 »	» » » » hudlidelser, psoriasis og impetigo,
1 »	» » » » dystrofia adipositas.

Alle elever har efterkommet henvisningen med undtagelse af 5 for manglende difterivaccination.

Kildegades Skole 1951—52:

Samtlige elever er undersøgt — ialt 898.

1 elev indlagt på Juelsminde Kysthospital for knogletuberkulose.

Der er foretaget 219 kontrolundersøgelser af skolelægen og skole-sundhedsplejersken tilsammen.

Ernæring: 41 elever mere end 15 pct. overvægtige, 23 pi., 18 dr.

13 » » » » 15 » undervægtige, 10 » 3 »

Usikker farvesans: 10 drenge.

505 elever har været til gennemlysning på tuberkulose-stationen.

528 elever er blevet calmettevaccineret på skolen af tuberkulose-stationens læge eller sygeplejerske assisteret af skolesygeplejersken.

Samtlige negative elever ved skolen er tilbudt calmettevaccination, og ved skoleårets slutning var der kun 28 negative tilbage.

De ganske få elever, der har utøj, efterses og eventuelt renses hver uge, desuden behandles alle elever, der har sår og skrammer, på skolen, de mere alvorlige børnesår og lign. henvises til Allégades Skoleklinik.

Det har i årets løb været nødvendigt for skolesundhedsplejersken at foretage 57 milieuundersøgelser og hjemmebesøg.

120 elever er henvist til behandling hos egen læge:

13 elever	på grund af fodvorter,
36 »	» » » » synssvækkelse,
1 »	» » » » albumenuria,
2 »	» » » » hudsygdomme,
10 »	» » » » nedsat hørelse, 3 let, 7 stærkt nedsat,
10 »	» » » » ad. vegetationer hyp. tonsillaris,
36 »	» » » » manglende difterivaccination,
1 »	» » » » brok,
2 »	» » » » blepharitis,
5 »	» » » » spontant tb. omslag,
2 »	» » » » platfodet,

3	elever	på	grund	af	retentio	testis,
1	»	»	»	»	rhinitis,	
1	»	»	»	»	hæs	stemme,
1	»	»	»	»	undervægt,	23 pct.,
3	»	»	»	»	dårlig	holdning,
1	»	»	»	»	dårlige	nerver.

Alle elever har efterkommet henvisningen med undtagelse af 6 for manglende difterivaccination.

Mellem- og Realskolen:

Alle skolens elever er undersøgt — ialt 637. Der er foretaget 62 kontrolundersøgelser.

Praktisk talt alle skolens elever er nu calmette- og difterivaccineret.

Med hensyn til ernæringstilstanden kan oplyses, at der er fundet:

24 drenge, hvis højde/vægtforhold er større end + 15 %,

52 piger, — — — — — + 15 %,

4 drenge, — — — — — mindre — ÷ 15 %,

17 piger, — — — — — ÷ 15 %.

68 elever (32 drenge og 36 piger) er henvist til behandling hos egen læge. 2 elever har ikke efterkommet henvisningen.

46 elever er henvist på grund af synssvækkelse — 23 fået briller.

3 — - — - — - mandler og polypper — 2 er opererede.

3 — - — - — - udtalt platfodethed — 2 henvist til ortopædisk specialbehandling, 1 fået indlæg.

1 — - — - — - blodmangel.

1 — - — - — - struma — indlagdes på hospital.

1 — - — - — - mundbetændelse.

1 — - — - — - vandbrok.

1 — - — - — - recidiverende forkølelser.

1 — - — - — - ikke tidl. erkendt hjertesygdom.

1 — - — - — - seneskedebetændelse.

2 — - — - — - manglende difterivaccination.

4 — - — - — - brokklidelse — alle opererede.

1 — - — - — - æggehvide i urinen.

Der er foretaget 2 milieuundersøgelser.

Efter endt gennemgang af klasserne er der tilstillet klasselærerinden eller klasselæreren en skriftlig rapport over det væsentlige ved klassens undersøgelse.

Søndermarkskolen:

Af skolens 695 elever er alle undersøgt på nær 1 elev, hvis forældre havde nægtet skolelægeundersøgelse, samt nægtet at gå til familiens sæd-

vanlige læge, hvorfor der er sket indberetning til skolekommissionen herom.

Der er foretaget 65 kontrolundersøgelser.

Praktisk talt alle elever er nu calmettevaccineret bortset fra de ret få, hvor det ikke har været muligt at opnå forældrenes samtykke hertil.

Ligeledes er praktisk talt alle elever nu difterivaccineret.

Med hensyn til ernæringstilstanden kan oplyses, at der er fundet:

13 drenge,	hvis	højde/vægtforhold	er	større	end	+ 15 %,
16 piger,	—	—	—	—	—	+ 15 %,
21 drenge,	—	—	—	mindre	—	÷ 15 %,
22 piger,	—	—	—	—	—	÷ 15 %.

55 elever (30 drenge og 25 piger) er henvist til behandling hos egen læge.

Af særlig interesse kan fremføres, at 3 elever ikke har fulgt henvisningen vedr. manglende difterivaccination. De 2, fordi faderen af principielle grunde ikke ønskede børnene vaccineret, den tredje, fordi familien flyttede til anden kommune.

26 elever er henvist på grund af synssvækkelse — 12 fået briller.

7	—	-	—	-	—	-	mandler og polypper — alle opereret.
11	—	-	—	-	—	-	mangl. diftericacc. — 8 vacc.
1	—	-	—	-	—	-	kronisk øjenkatharrh.
1	—	-	—	-	—	-	mavelidelse.
4	—	-	—	-	—	-	broklidelse — alle opererede.
1	—	-	—	-	—	-	gentagne næseblødninger — behandlet hos specialist.
2	—	-	—	-	—	-	udtalt platfod — begge fået ortopedisk specialbehandling.
1	—	-	—	-	—	-	blodmangel.
1	—	-	—	-	—	-	ikke tidl. erkendt hjertesygdom.
1	—	-	—	-	—	-	fnat.
1	—	-	—	-	—	-	nedsat hørelse, fik specialbeh.

Der er foretaget 17 milieundersøgelser, væsentlig på grund af følgende 3 årsager: adfærdsforstyrrelser hos eleverne, håbet om at opnå forbedret hygiejne hos eleverne, påmindelse om at følge henvisningen til hjemmets læge.

Efter endt gennemgang af klasserne er der tilstillet klasselærerinden eller klasselæreren en skriftlig rapport over det væsentlige ved klassens undersøgelse.

2 hjem er indberettet til børneværnet som værende »lusecentraler«, idet det trods ugentlige rensninger af børnene på skolen ikke har været muligt at holde børnene fra de pågældende hjem fri for lus, og hjem-

mene formåede ikke at følge skolesundhedsplejerskernes råd og anvisninger.

Tordenskjoldsgades skole:

Alle skolens elever er undersøgt — ialt 626. Der er foretaget 91 kontrolundersøgelser. — Praktisk talt alle skolens elever er nu både calmette- og differivaccineret.

Med hensyn til ernæringstilstanden kan oplyses, at der er fundet:

11 drenge, hvis højde/vægtforhold er større	end + 15 %,
18 piger, — — — — —	+ 15 %,
5 drenge, — — — — mindre	÷ 15 %,
7 piger, — — — — —	÷ 15 %.

66 elever (30 drenge og 36 piger) er henvist til behandling hos egen læge.

Af særlig interesse kan fremføres: 9 elever har ikke fulgt henvisningen trods gentagne opfordringer og påmindelser.

24 elever er henvist på grund af synssvækkelse — 14 fået briller.
5 — — — — — mandler og polypper — 4 er opererede.
9 — — — — — manglende differivacc. — 7 vacc.
7 — — — — — udtalt platfod — 5 fået ortop. indlæg.
1 — — — — — ikke tidl. erkendt sukkersyge.
1 — — — — — spidsfodsstilling — sendt til Ortopædisk hospital.
5 — — — — — brokklidelse — 3 er opererede.
1 — — — — — børnesår.
1 — — — — — hammertæer — sendt til Ortopædisk hospital.
1 — — — — — vandbrok.
1 — — — — — 41 % overvægt.
1 — — — — — migræne — henvist til speciallæge.

Der er foretaget 18 milieuundersøgelser, væsentlig på grund af følgende 3 årsager: adfærdsforstyrrelser hos eleverne, håbet om at opnå forbedret hygiejne hos eleverne, påmindelse om at følge henvisningen til hjemmets læge.

Efter endt gennemgang af klasserne er der tilstillet klasselæreren eller klasselæreren en skriftlig rapport over det væsentlige ved klassens undersøgelse.

Den katolske Skole 1951—52:

Samtlige elever er undersøgt — ialt 31.

Der er foretaget 8 kontrolundersøgelser af skolelægen og skole-sygeplejersken tilsammen.

Usikker farvesans: 1 dreng.

Ernæring: 2 elever mere end 15 pct. overvægtige.

25 elever til gennemlysning på tuberkulose-stationen. 6 elever er blevet calmettevaccineret på skolen af tuberkulose-stationens sygeplejer-ske assisteret af skolesygeplejersken.

Alle negative elever var ved skoleårets slutning blevet calmette-vaccineret.

9 elever henvistes til egen læge:

6 elever	på grund af nedsat syn,
1 elev	» » » » høreelse,
1 »	» » » » 41 pct. overvægt,
1 »	» » » » rhinitis.

Alle elever har efterkommet henvisningen.

Ryesgades Skole:

67 elever er henvist til behandling hos egen læge.

Deraf er der i 11 tilfælde ikke indgået svar trods gentagne hen-vendelser til eleverne.

15 elever	er henvist for manglende difterivaccination,
1 »	» » » » » koppevacc., er nu vacc.,
6 »	» » » » mere end 35 pct. overvægt,
1 »	» » » » » » 15 » undervægt,
16 »	» » » » nedsat syn eller gene ved læsning,
2 »	» » » » øjenbetændelse,
2 »	» » » » næselidelse,
1 »	» » » » nedsat høreelse,
1 »	» » » » dårlig holdning,
1 »	» » » » hævede mandler,
1 »	» » » » bronchitis,
7 »	» » » » fodvorter,
4 »	» » » » retentio testis,
1 »	» » » » fnat, blev behandlet med fnatkur,
1 »	» » » » gene ved gang, fået indlæg,
2 »	» » » » albumen i urinen,
2 »	» » » » lyskebrok,
2 »	» » » » hudlidelse,
1 »	» » » » perifere kredsløbsforstyrrelser.

De elever, der har haft hovedlus, er blevet behandlet af skolesund-hedsplejersken, deraf 10 elever til stadig kontrol, nogle af dem hver uge.

163 elever er kontrolundersøgt.
 237 elever er calmettevaccineret.
 Der er foretaget 8 milieuundersøgelser.

6. *Skoletandpleje*. Efter overenskomst mellem Horsens byråd og Dansk Tandlægeforening har eleverne i 1.—5. grundskoleklasse for kommunens regning haft adgang til gratis tandbehandling (alm. plombering, rodbehandling, tandudtrækning, tandrensning og eventuel øjeblikkelig hjælp samt tandregulering i tilfælde, hvor det efter skolelægenes skøn har været påkrævet) hos de af forældrene udpegede tandlæger i Horsens

7. *Skolespareforeningen*, oprettet 1. juli 1874 af overlærer J. P. Loft. Den 1. april 1951 udgjorde sparernes tilgodehavende kr. 94.352,63. I årets løb indsattes kr. 33.628,30 og tilskreves i renter kr. 3.712,36. Da der i regnskabsåret blev udtalt kr. 37.563,31, var sparernes tilgodehavende den 31. marts 1952 kr. 94.129,98. Reservefond pr. 1. april 1951 kr. 4.967,88. Fru overlærer E. Thygesen var regnskabsfører og overlærer A. Justesen var hovedkasserer.

V. Eksaminer, årsprøver m. v.

1. Realeksamen.

Klasse R a.

Til realeksamen indstilledes 67 elever, 38 piger, 29 drenge, der alle bestod.

1. Andersen, Kaj Normann, s. af anlægsgartner A.....	mg÷	13,27
2. Berg, Ebba, d. af maskinarb. B.....	mg÷	13,58
3. Bergenhausen, Jytte Irene, d. af lagerforvalter B.	mg×	14,27
4. Byriel, Lizzie, d. af mejerist B.	g×	12,84
5. Emborg, Grete Johanne, d. af bogholder E.....	mg	14,01
6. Hansen, Birte, d. af mejerist H.....	mg×	14,26
7. Jensen, Benny Falkenberg, s. af damefrisør E. J.....	mg×	14,17
8. Jensen, Erik Anton, s. af maskinarbejder J.....	mg÷	13,22
9. Jensen, Svend Egon, s. af sadelmager J.....	g×	12,93
10. Lang, Inger Margrethe, d. af bogholder L.....	mg	13,93
11. Lundager, Ellen Kirstine, d. af lærer L.....	mg	13,79
12. Nielsen, Birtha Teglgård, d. af arbejdsmand N.	mg÷	13,38
13. Olesen, Knud Haxholm, s. af metalsliber O.....	mg÷	13,64
14. Pedersen, Poul Dam, s. af arbejdsmand P.....	mg	13,68
15. Petersen, Jytte, d. af fabriksarb. P.....	mg	14,08
16. Rasmussen, Birgit Landrock, d. af montør R.	mg	14,00
17. Schmidt, Jørgen, s. af købmand S.....	g	11,89
18. Sørensen, Kurt Kruse Hald, s. af repræsentant S.	mg	13,98

Klasse R b.

1. Båstrand, Hans Sjøby Pedersen, s. af elektriker P.	g×	12,46
2. Brock, Liselotte, d. af skotøjshandler B.....	g×	12,62

3.	Hansen, Aase, d. af fængselsbetjent H.....	mg×	14,21
4.	Henningsen, Lissi Inga, d. af købmand H.....	ug÷	14,60
5.	Holgersen, Lis, d. af forretningsfører H.	mg×	14,42
6.	Jacobsen, Elsebeth Koed, d. af afdelingsmester J.	mg×	14,26
7.	Jensen, Birthe, d. af isolatørmester J.	mg÷	13,09
8.	Jensen, Birthe Westenholz, d. af maskinpasser J.	mg÷	13,46
9.	Møller, Annelise Schultz, d. af ekspedient M.....	mg÷	13,48
10.	Nielsen, Karen, d. af møllejer N.	mg÷	13,33
11.	Pedersen, Henning, s. af lagerforvalter P.....	mg÷	13,48
12.	Petersen, Johanne Margith, d. af maler P.....	mg÷	13,30
13.	Sandholdt, Birthe Bruhn, d. af førstelærer S., Sejet skole	mg×	14,22
14.	Schmidt, Børge Jørgensen, s. af statshusmand J., Boller..	mg	13,81
15.	Sonnenborg, Poul, s. af fru S.....	mg	13,87
16.	Sørensen, Tove, d. af cigarmager S.....	mg×	14,38

Klasse R c.

1.	Christensen, Bent, s. af skindhandler C.....	mg÷	13,24
2.	Christensen, Eske, s. af møller C., Tyrsted.....	mg	13,68
3.	Frederiksen, Bent Winther, s. af købmand F.	g×	12,81
4.	Hansen, Benny Svane, s. af bagermester H.	mg÷	13,60
5.	Hansen, Finn Mygind, s. af overass. ved posthuset H.....	mg	13,73
6.	Jensen, Jonny Evelyn, d. af slagteriarbejder J.....	mg÷	13,47
7.	Kristensen, Ruth Sonja, d. af arbejdsmand K.....	mg	13,84
8.	Madsen, Svenn Åge, s. af arbejdsmand M.....	mg÷	13,08
9.	Mikkelsen, Ib, s. af renseriejer M.....	mg÷	13,65
10.	Mortensen, Grethe, d. af skræddersvend M.	ug÷	14,52
11.	Nielsen, Gertraut, d. af ekspeditør N.....	mg÷	13,54
12.	Nielsen, Jens Møldrup, s. af slagtermester N.	mg÷	13,65
13.	Nordkvist, Else Marie, d. af fru N.	mg÷	13,14
14.	Pedersen, Emil, s. af vognmand P.....	mg	13,87
15.	Pedersen, Ella Kirsten, d. af repræsentant P.....	ug÷	14,50
16.	Rasmussen, Birgit, d. af købmand R.....	mg	14,11
17.	Rasmussen, Birthe, d. af fru R.	mg÷	13,66
18.	Schnieber, Lone, d. af fængselsbetj. S.....	mg×	14,17
19.	Svendsen, Knud Mosegård, s. af værkfører S.	mg	13,83
20.	Sørensen, Birgit, d. af slagtermester S.	mg	13,85

Klasse R d.

1.	Andersen, Birthe, d. af bryggeriarbejder A.	mg	13,92
2.	Hansen, Bent, s. af mejerist H.	mg	13,77
3.	Hansen, Erik Röhde, s. af brændselshandler H.	mg÷	13,64
4.	Holmberg, Anna, d. af overtrafikassistent H.	mg×	14,42
5.	Høybye, Kirsten Johanne, d. af politifuldmægtig H.	mg	13,96
6.	Iversen, Annelise, d. af damefrisørinde I.....	mg×	14,19
7.	Johansen, Elly Margrethe d. af imprægneringsarbejder J.	mg	13,68
8.	Kronholm, Knud Ole, s. af sølvmed K.....	mg÷	13,56
9.	Nielsen, Knud Erik, s. af rådhusbetjent N.	mg×	14,20
10.	Pedersen, Ib Møller, s. af mejerist P.	mg÷	13,58
11.	Thorsgaard, Erik Brandt, s. af montør T.....	mg÷	13,29
12.	Wåben, Tove, d. af købmand W.	mg	14,16
13.	Zeeberg, Ernst, s. af maskinarbejder Z.	g×	12,77

2. Mellemskoleeksamen.

Klasse IV a.

Til mellemskoleeksamen indstilledes 113 elever, 44 drenge, 69 piger, der alle bestod.

1. Bagge, Knud, s. af frisørmester B.....	mg÷	13,06
2. Bagger, Erik, s. af købmand B., Tyrsted.....	mg÷	13,41
3. Bertelsen, Eluf Haurum, s. af maskinarbejder B.....	g×	12,92
4. Christensen, Grethe Ellegård, d. af kordegn C.....	mg×	14,29
5. Hansen, Asta Thurøe, d. af fuldmægtig H.....	mg÷	13,41
6. Hansen, Kirsten Bodholt, d. af værkfører H., Torsvang....	mg	13,91
7. Jensen, Erik, s. af fru J.	mg×	14,18
8. Jensen, John Roger, s. af overbetjent J.....	mg	13,79
9. Jensen, Poul Erik, s. af gartner J.....	mg×	14,17
10. Karstensen, Erna, d. af grosserer K.....	mg	13,73
11. Knudsen, Niels Christian, s. af smedemester K.	mg×	14,20
12. Korup, Erik, s. af vagtmester K.	mg	13,95
13. Kristensen, Bent Erling, s. af distriktsmontør K.....	mg÷	13,65
14. Larsen, Finn, s. af murerarbejdsmand L.....	mg	13,83
15. Madsen, Jytte, d. af lokomotivfører N.	g×	12,57
16. Madsen, Karin, d. af cigarmager M.	mg×	14,29
17. Madsen, Svend Åge, s. af grosserer M.....	mg÷	13,49
18. Møller, Lis, d. af vognmand M.....	mg	14,02
19. Nielsen, Betty, d. af havnearbejder N.....	mg÷	13,19
20. Poulsen, Else, d. af mælkeforhandler P.	mg	13,92
21. Schibler, Kirsten Marie Magdalene, d. af salgschauffør S.	mg÷	13,53
22. Sørensen, Christian, s. af chauffør S.....	mg×	14,29
23. Sørensen, Ella, d. af vandværksassistent S., Egebjerg	mg	14,13
24. Sørensen, Inge Arentoft, d. af terazzomester S.....	mg÷	13,54
25. Ullum, Villy, s. af fabrikant U.	mg	13,67

Klasse IV b.

1. Bendixen, Birthe Elisabeth, d. af syerske E. N.....	mg	13,70
2. Bernhardt, Jens-Christian, s. af ingeniør B.	mg	13,92
3. Brøndum, Johs. Arboe, s. af savværksejer B., Juelsminde..	ug÷	14,75
4. Christiansen, Lona Grænfeldt, d. af chauffør C.	mg	14,11
5. Geer, Inge Randers, d. af husmoderafløser G.	g	12,00
6. Hansen, Arne Fritjof, s. af snedkermester H.....	mg	14,12
7. Hansen, Inge, d. af kontorassistent H.....	mg÷	13,64
8. Hansen, Robert Wiltarth, s. af maskinarbejder H.	mg	13,72
9. Herberg, Lis, d. af trikotagehandler H.	mg	14,04
10. Hörmann, Kurt, s. af cigarmager H.....	mg	13,88
11. Knudsen, Hans Finn, s. af repræsentant K.....	mg	13,96
12. Laursen, Karen Louise, d. af arbejdsmand L.	mg	14,01
13. Nielsen, Leif, s. af arbejdsmand N.	mg	13,77
14. Pedersen, Hertha Eleonora, d. af arbejdsmand P.	g	12,18
15. Pedersen, Joan Käte, d. af overassistent P.....	g×	12,99
16. Stabell, Svend Eriksen, s. af arbejdsmand S.....	mg	13,91
17. Sørensen, Aase Pertou, d. af slagter S.....	mg÷	13,29
18. Thisted, Kurt, s. af overbetjent T.....	mg÷	13,58
19. Vestergaard, Jørn, s. af mestersvend V.	mg	13,69

Klasse IV c.

1. Andreassen, Bent Erik, s. af sølvsmed A.....	mg×	14,26
2. Arendt, Else, d. af damefrisør A.	mg	14,13
3. Baungård, Vibeke, d. af lærer B.	mg	13,70
4. Christiansen, Jytte Rønholt, d. af lærer C.....	mg	13,95
5. Eriksen, Birthe Marie Vedel, d. af overtrafikassistent E...	mg×	14,41
6. Evers, Ib Winther, s. af overassistent E.....	mg	13,95
7. Grand, Erik, s. af sølvsmed G.	mg×	14,20
8. Grann, Keld Rugård, s. af værkmeister G.	mg	14,07
9. Hansen, Bruno Kristen Brejenbjerg. s. af komm.arb. H...	g×	12,51
10. Hansen, Else Betty, d. af værkfører H.	mg	14,06
11. Hansen, Grethe Lilian Fristed, d. af arbejdsmand H.....	mg÷	13,31
12. Hansen, Sonja, d. af skindmager H.....	g×	12,91
13. Henriksen, Gert, s. af overassistent H.....	mg÷	13,07
14. Holm, Birgit, d. af overportør H.	mg÷	13,50
15. Kristensen, Elmer Thyregod, s. af købmand K.....	mg×	14,23
16. Kruse, Hannemarie, d. af prokurist K.....	mg	13,83
17. Lund, Verner Schlægerberger, s. af kontorassistent L.	mg	13,79
18. Mikkelsen, Erik Frydensberg, s. af chauffør M.	mg÷	13,18
19. Pedersen, Birtha, d. af arbejdsmand P.....	mg÷	13,35
20. Rasmussen, Ellen, d. af redaktør R.....	mg	14,00
21. Sørensen, Birte Kjær Sønderby, d. af bryggeriarbejder S.	g×	12,95

Klasse IV d.

1. Andersen, Astrid Annelise, d. af sølvsliber A.	mg×	14,30
2. Augustesen, Egon, s. af statshusmand A., Sejet.....	mg÷	13,24
3. Eriksen, Tove, d. af chauffør E.....	mg	13,69
4. Gårdmand, Annelise Nielsen, d. af afd. lærer G.....	mg×	14,38
5. Graversen, Else, d. af repræsentant G.....	mg	13,87
6. Gregersen, Lissy, d. af motorvognsfører G.....	mg	14,02
7. Hansen, Hans Erik, d. af fru A. H.....	mg	13,85
8. Høgh-Olesen, Ellen, d. af vaskerjeejer H.-O.....	mg	13,98
9. Høj, Poul Erik, s. af kontorist H.	mg÷	13,16
10. Iversen, Erik Jacob, s. af mekaniker I.	mg÷	13,57
11. Jensen, Inger Lili, d. af bogholder J.....	ug÷	14,59
12. Jensen, Jørn, s. af overtrykker J.....	mg	14,09
13. Johansen, Poul, s. af malermester J.....	mg÷	13,59
14. Jørgensen, Ib, s. af kranfører J.....	mg÷	13,02
15. Knudsen, John Henning, s. af repræsentant K.....	g×	12,88
16. Larsen, Thorkild, s. af brødhandler L.....	mg×	14,17
71. Nielsen, Henning Friis, s. af sognepræst N., Ejby, Fyn....	mg	13,99
18. Petersen, Henning Skovbjerg, s. af købmand P.	mg	13,77
19. Poulsen, Henny Albertine Thellerup, d. af overinspektør P.	mg	14,01
20. Rasmussen, Anna Grethe, d. af statshusmand R.....	mg÷	13,14
21. Svendsen, Bent Poder, s. af lagerarbejder S.....	mg	13,88

Klasse IV e.

1. Andreassen, Connie Ruth, d. af typograf A.	mg×	14,32
2. Andreassen, Inge, d. af ekspeditionssekretær A.	mg×	14,40
3. Bendixen, Else Marie, d. af installatør B.	mg×	14,42
4. Brämfält, Ebba, d. af fisker B.	mg÷	13,54
5. Christensen, Anna Margrethe Kjær, d. af forv. C., Bråskov	mg×	14,23

6. Christensen, Dorit, d. af skønhedsekspert L. C.	mg÷	13,02
7. Christiansen, Ruth Søgård, d. af blikkenslager C., Hornsyld	mg	13,89
8. Kjær, Ruth, d. af gårdejer K., Rårup.....	mg	13,94
9. Knudsen, Else Meldgård, d. af overbetjent K.	mg	13,83
10. Kristensen, Birte Beck, d. af købmand K.	mg×	14,48
11. Kristensen, Elva Vivi Irene, d. af fru K.	g×	12,91
12. Mortensen, Hanne, d. af repræsentant M.	mg	14,16
13. Mortensen, Yonna, d. af klejnsmed M.	ug÷	14,76
14. Nielsen, Elise, d. af snedker N.	mg÷	13,34
15. Nielsen, Kirsten Vera, d. af klejnsmed N.	mg×	14,41
16. Nielsen, Martha Bodil, d. af snedker N.	mg÷	13,56
17. Petersen, Lis Birgit, d. af former P.	mg	13,88
18. Press, Birthe Annelise, d. af bankkasserer P.	mg	13,83
19. Ramsing, Kirsten, d. af assurandør R.	mg	13,70
20. Schmidt, Tove, d. af depotindehaver S.	ug÷	14,50
21. Stern, Karen, d. af lærer S.	mg	14,02
22. Sørensen, Anny Betty Bodil Vibeke Møller, d. af savsk. S.	mg	13,71
23. Sørensen, Britta Persson, d. af fængselslærer S., Møgelkjær	mg×	14,31
24. Sørensen, Else, d. af kriminalbetj. S.	ug÷	14,79
25. Sørensen, Inger, d. af montør S.	mg×	14,45
26. Thygesen, Kirsten, d. af repræsentant T.	ug÷	14,68
27. Torbensen, Elsebet Bonde, d. af restauratør T.	mg÷	13,66

3. Årsprøver 1952.

Optagelsesprøven 1952.

Skole	Indmeldt	Opt. uden prøve	Til optagelsesprøven	Resultat af opt.prøven				Optaget v. prøven	Optaget ialt
				Optaget på skriftlig	Mundtlig prøve	Udeblevet	Faldet		
Allégade.....	42	22	20	2	6	0	12	5	29
Kildegade.....	79	54	25	5	7	2	11	7	66
Ryesgade.....	32	20	12	0	6	1	5	4	24
Tordenskjoldsgade	45	36	9	2	6	0	1	4	42
Søndermarkskolen	3	2	1	0	0	0	1	0	2
Katolsk skole.....	1	0	1	0	0	0	1	0	0
	202	134	68	9	25	3	31	20	163
Skjold Centralsk..	1	0	1	1	0	0	0	0	1
Hornsyld-Nebsager	2	0	2	0	0	0	2	0	0
Brå.....	1	0	1	0	1	0	0	1	1
Dagnæs-Thyrsted-Uth.....	8	0	8	6	1	0	1	1	7
	12	0	12	7	2	0	3	2	9
Ialt...	214	134	80	16	27	3	34	22	172

4 kl. à 29 : 116

2 kl. à 28 : 56

Ialt : 172

4 kl. på Den kom. M. og R., Skoleg.

2 kl. på Ryesgades mellemsk.

4. Legat- og præmieuddeling m. v.

Skoleinspektør *Chr. Jacobsens og hustrus* mindelegat: Rd: Knud E. Nielsen. Rb: Lissi Inga Henningsen.

Elevforeningens legater: Rc: Grethe Mortensen, sparekassebog 50 kr. Kirsten Pedersen, sparekassebog 50 kr. Rb: Lis Holgersen, 1 bog. Tove Sørensen, 1 bog. Rd: Anna Holmberg, 1 bog. IVb: Johannes Brøndum, sparekassebog 25 kr. IVd: Inger Jensen, sparekassebog 25 kr. IVe: Inger Sørensen, sparekassebog 25 kr. Kirsten Nielsen, sparekassebog 25 kr.

Lærer *Oluf Kristensens* legat: 4e: Else Sørensen, sparekassebog 50 kr. Yonna Mortensen, sparekassebog 50 kr. Tove Schmidt, sparekassebog 50 kr.

Overlærer *Overbye Jensens* legat: 4e: Kirsten Thygesen, 25 kr. + 1 bog.

Handelsbankens præmie: Else Bendixen, 1 bog.

Horsens bank: Birthe Beck Kristensen, 1 bog.

Landbosparekassen: Ra: Jytte Bergenhausen, sparekassebog 25 kr. Rb: Lis Holgersen, sparekassebog 25 kr.

Sparekassen for Horsens by og omegn: Rb: Tove Sørensen, sparekassebog 25 kr. Rd: Anna Holmberg, sparekassebog 25 kr. 4c: Birthe V. Eriksen, sparekassebog 25 kr. 4e: Inge Andreassen, sparekassebog 25 kr.

Direktør *Bj. Rühnes* legat: Ra: Birthe Hansen, sparekassebog 50 kr. Rb: Elisabeth Jacobsen, sparekassebog 50 kr.

Boghandler *Ussings* flidspræmie: Iic: Finn Jensen, højeste point i underklasse. Iic: Birthe Pedersen, højeste point i underklasse.

Anonym: En elev, der taler det danske sprog smukt: IVd: Annelise Gaardmand, 1 bog.

Nordens præmie: En elev, der taler godt svensk: IVe: Ebba Brämfelt.

Ærkebisp Svanes og hustrus legatrenter, 600 kr. årlig, blev i marts uddelt med 50 kr. til hver af følgende elever: Pauli Holger Høj, Preben Lehmann Nielsen, Egon Kehlet Nielsen, Lis Poulsen, Anny Overby, Tove Hansen, alle Allégades skole. Kai Pedersen, Jørn Aage B. Sørensen, Anna Grethe Pehrson, alle Kildegades skole. Jytte Andersen, Ruth Pedersen, Sten Christensen, alle Tordenskjoldsgades skole.

Lindvigs legat: I marts måned 1952 uddeltes legatrenter, 40 + 150 kr.s tilskud fra skolevæsenet, til elever i den eksamenfri mellemskole og hjælpeskolen med 10 kr. til hver af følgende elever: Else Marie Nielsen, Else Kamp Nielsen, Børge Frederiksen, Aage Hansen, alle Allégades skole. Selma Braunfeldt, Rosa Larsen, Nanna Brunslev, Jytte Friederichsen, Ib Dahl Bregenov, Henning Nielsen Kilsmark, Karl Pedersen, Jytte Marie Pedersen, Mary Broager, alle Kildegades skole. Bent Jørgensen, Benny F. Nielsen, Kamma Leth, Else Højgaard, alle Tordenskjoldsgade skole. Kaj Thyregod Schmidt, Erik Rasmussen, alle Søndermarkskolen.

En anonym giver: Bogpræmie: Gerda Christensen, I Ib m, Ryesgades skole.

Soroptimistklubbens bogpræmier: Benny Hansen, IIa m, Eva Løgager Nielsen, I Ib m, begge Ryesgades skole.

5. Udpluk af skolernes dagbøger.

(Ved skoleinspektørerne).

Allégades skole:

- ²²/₁ 51: Inspektion v. gymnastikinspektør Johansson.
¹/₂ 51: Skolekoncert.
⁵/₅ 51: Højtidelighed på Klosterkirkegården for de ældste klasser.
²⁴/₅ 51: Skoleskovtur for de ældste klasser til Skanderborg.
¹⁵/₆ 51: De små på skovtur til Egebjerg.
¹⁷/₈ 51: Besøg af flere engelske lærere.
²⁷/₉ 51: Forældremøderne indledes.
²⁹/₉ 51: Nordens Dag fejres.
²⁹/₁₁ 51: Skolefest i Håndværkerforeningen.
¹⁸/₁₂ 51: Skolekoncert.
²⁰/₁₂ 51: Fest for 8. klasserne.
²²/₁₂ 51: Julegudstjeneste for hele skolen i Vor Frelsers kirke.

Kildegades skole:

- ¹²/₆ 51: Skoleudflugt til Himmelbjerget for 4.—8. klasser.
²²/₆ 51: Skoleudflugt til Egebjerg og Bygholm for 1.—3. klasser.
¹³/₈—²⁰/₈ 51: 8. kl. og 7. hj.kl. med 35 elever lejrskoleophold på Rønshoved højskole ved Flensborg.
²⁴/₁₀ 51: Fire 7. kl. med 80 elever foretog skolerejse til Århus.
⁵/₁₁ 51: Alle skolens elever så i gymnastiksalen — fordelt i fire hold — en god film »Afrikas Dyreverden« med ledsagende foredrag af jagtkonsulent Fynboe.
¹³/₁₁—¹⁶/₁₁ 51: Forældredage med stort besøg.
²⁰/₁₁ og ²¹/₁₁ 51: Den årlige elevfest afholdtes i Forsamlingsbygningen for eleverne i 3.—8. kl. og deres forældre.
²⁷/₁₁ 51: Horsens Musikerforening gav koncert i gymnastiksalen for eleverne i 3.—8. kl. fordelt i 2 hold.
²⁸/₁₁—¹/₁₂ 51: 8. kl. med 21 elever foretog skolerejse til Ålborg og omegn.
²⁸/₁₁ 51: Forældremøde for de fire 5. kl.; der var mødt 86 forældre.
¹⁰/₁₂ 51: Uddeling af 61 idrætsmærker, heraf 37 bronze, 17 sølv og 6 guld-mærker, uddeling af 54 svømmemærker, heraf 36 svømmepøver, 13 frisvømmerpøver og 5 livredderpøver.
²²/₁₂ 51: Juleafslutning i gymnastiksalen for alle elever, fordelt i 2 hold.
²⁹/₁—⁸/₂ 52: Folketuberkuloseundersøgelse i underste gymnastiksal og 2 klasselokaler.

- ¹⁵/₂ 52: Gymnastikinspektør Trap overværede drengegygnastikken.
²⁸/₂ 52: Forældremøde for fire 1. kl. 125 forældre var mødt.
²⁶/₃ 52: Forældredag med stort besøg.
³¹/₃ 52: Skoleårsafslutning med tale af skolekommissionsmedlem, fru S. Sørensens og uddeling af legater og præmier.

Mellem- og Realskolen:

I årets løb har vi afholdt en del klasseforældremøder, og det er vor overbevisning, at disse møder mellem forældre og lærere har stor betydning for eleverne. Som tidligere har der været en del klasserejser med de ældste klasser. Også i år har vi haft 2 IV mellemskoleklasser på den nordiske lejrskole ved Hillerød. Både klasserejserne og lejrskoleopholdene styrker kammeratskabet og er medvirkende til at skabe et godt forhold mellem elever og lærere.

Vor skoleskovtur gik i år til Munkebjerg, turen forløb i enhver henseende godt.

Efter traditionen afholdt vi 3 skolefester, 2 for skolens nuværende elever og deres forældre og 1 for gamle elever. Alle festerne havde et tiltalende forløb.

Eleverne har ivrigt dyrket fri idræt og vi har haft forskellige dyster både lokalt og med andre skoler.

²¹/₅—²⁷/₅ 51: IV e besøger den nordiske lejrskole ved Hillerød. Ledere: Fru M. Juul og hr. H. Frandsen.

¹¹/₆—¹⁷/₆ 51: IV c besøger lejrskolen. Ledere: Fru M. L. Ganderup og hr. Viggo Nielsen.

¹⁰/₆ 51: Skovtur til Munkebjerg.

²/₇ 51: IV a tager på tur til Bornholm, Ledsagere: Frk. Carli Løwenstein og hr. Kaj Risborg.

⁴/₇ 51: IV b rejser til Bornholm. Ledsagere: Fru M. L. Ganderup og hr. B. Mortensen.

⁹/₇ 51: 4 d: Tur til Norge (Setisdalen og Telemark). Ledsagere: Fru R. Thisted og hr. C. E. Hester.

¹⁷/₉ 51: Piger og drenge fra IV ml. og realklassen tager til Åbyhøj til fri idræt.

²⁵/₉ 51: Drenge fra Kirketorvets skole i Vejle kommer til Horsens til fri idræt og boldspil.

²⁴/₁₁ og ²⁵/₁₁ 51: Skolefester i Håndværkerforeningen.

¹/₁₂ 51: Skolefest for gamle elever.

Ryesgades skole:

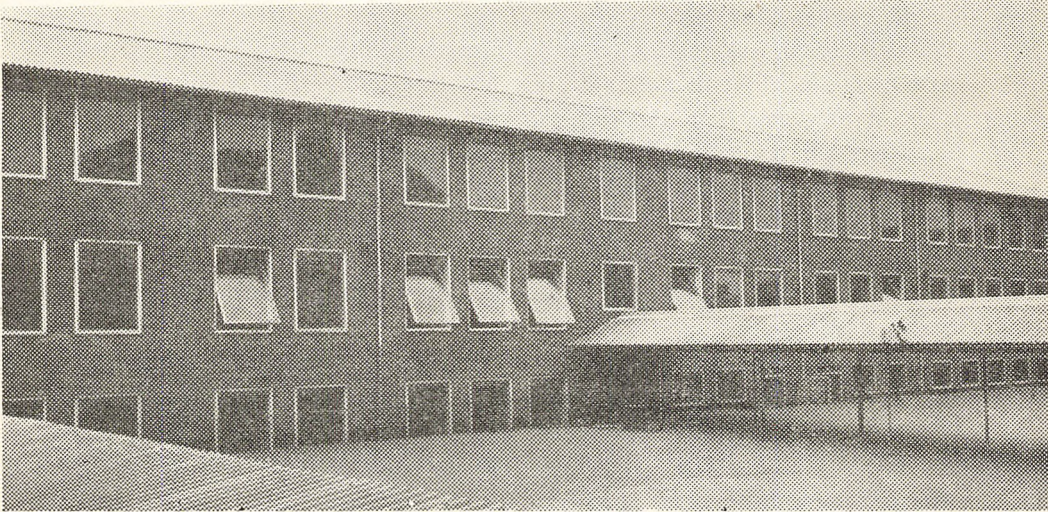
²³/₁ 51: Vicegymnastikinspektør Johansson inspic. drengegygnastikken.

³⁰/₅ 51: Skoleskovtur til Skanderborg for de største klasser.

⁸/₆ 51: Skoleskovtur til Egebjerg for de mindste klasser.

- ¹³/₈ 51: Den ny skolebygning blev taget i brug. Ved den lejlighed fandt der en lille festlighed sted. Til stede var borgmester Robert Holm, repræsentanter fra skolekommissionen, fhv. skoledirektør J. K. Jensen, skoledirektør Engelbret Pedersen, skoleinspektørerne og fælleslærerrådets formand.

Ryesgades skoles nye fløj

- ²⁰/₈ 51: Lærerskovtur.
- ²⁹/₁₀ 51: Uddeling af skoleidrætsmærker: Drengene: 32 bronze, 8 sølv. Piger: 50 bronze, 23 sølv.
- ³/₁₁ 51: Inspektør, mag. Im. Jeppesen inspic. i fagene: dansk, historie, religion og skrivning.
- ²⁶/₁₁ 51: Klasseforældremøder for 2. klassetrin.
- ¹/₁₂ 51: Skolefest i forsamlingsbygningen.
- ¹⁰/₁₂ 51: Klasseforældremøder for 5. klassetrin.
- ²²/₁₂ 51: Julegudstjeneste i Vor Frelses kirke for samtlige elever.
- ⁹/₂ 52: Inspektør S. A. Bo inspicerede i fysik, regning og matematik.
- ²⁹/₃ 52: Tog lærerpersonalet afsked med overlærer frk. Marie Andersen ved en lille festlighed, hvor skoledirektøren og skolekommissionens formand var tilstede.
- ³¹/₃ 52: Årsafslutning med præmieuddeling.

Søndermarksskolen:

- ²⁷/₂ 51: Skolefest i Forsamlingsbygningen med 1200 deltagere.
- ³/₃ 51: Skolekoncert ved harmoniorkestret.
- ¹/₄ 51: 5 nye klasselokaler tages i brug.
- ¹²/₄ 51: Skolens fødselsdag fejres blandt andet med en filmsforevisning i Teaterbio.

- ²⁶/₄ 51: Et forslag om indførelse af forsøgsundervisning vedtages af lærerrådet og videresendes til skolekommissionen.
- ⁶/₆ 51: Skovtur for klasserne 3.—7. til Hybylund ved Fredericia.
- ¹⁹/₀ 51: Skovtur for 1. og 2. kl. til Egebjerg.
- ²⁸/₆ 51: Feriefest for eleverne og deres forældre med 2000 deltagere.
- ¹⁷/₈ 51: Besøg af »Wiltener Sängerknaben«.
- ²⁹/₀ 51: Nordens Dag højtideligholdes.
- ¹/₁₀ 51: 4 forældrestudiekredse påbegynder deres arbejde.
- ⁴/₁₂ 51: Skolens forsøgsplan vedtages i byrådet og videresendes til ministeriet.

I løbet af efteråret afholdtes 10 klasseforældremøder.

Skolen har i årets løb modtaget gaver til geologi- og arkæologisamlingen fra Geologisk Museum i København og fra hr. skovløber Jens Jensen, Staksrode.

Tordenskjoldsgades skole:

- ¹⁶/₅ 51: Skoleskovtur til Bygholm for 1.—3. klasserne.
- ²⁵/₅ 51: Skoleskovtur til Himmelbjerget for 4.—8. klasserne.
- ¹/₀ 51: Skoleinspektør E. Jørgensen fejrede 40 års jubilæum.
- ²⁷/₁₀ 51: Skolehavens afslutningsfest.
- ¹⁷/₁₁ 51: Markskolens afslutningsfest.
- ¹³/₁₁—¹⁰/₁₁ 51: Forældredage med god tilslutning.
- ¹³/₁₁ 51: Forældredage for 5. klassernes forældre. Stor tilslutning. Skoledirektør P. Engelbret-Pedersen talte om de 2 mellemskoleformer.
- ¹⁵/₁₁ 51: Forældremøde for 1. klassernes forældre.
- ⁰/₁₂ 51: Skolefest for eleverne fra 4.—8. klasserne og deres forældre i Håndværkerforeningen.
- ²⁰/₁₂ 51: Julefest i skolekøkkenet.
- ²²/₁₂ 51: Juletræ i gymnastiksalen kl. 9 og kl. 11.
- ³¹/₃ 52: Skoleårsafslutning med uddeling af beviser, legater og præmier.

VI. Lærerpersonalet.

Den 31. marts 1951 bestod lærerpersonalet af:

Skoleinspektører	7	mod	7	i foreg. år.	Forøgelse	0
Viceinspektører	9	»	9	- »	»	— 0
Faste lærere	56	»	53	- »	»	— 3
Faste lærerinder	55	»	52	- »	»	— 3
Timelærere	6	»	6	- »	»	— 0
Timelærerinder	6	»	5	- »	»	— 1

---

144 mod 137 i foreg. år.

Skoledirektøren	1	»	1	- »	»	
-----------------	---	---	---	-----	---	--

---

145 mod 138 i foreg. år.

1. Forandringer i årets løb.

Afskedigelser og forflyttelser.

Lærerinde fru *Høst Aaris* bevilget afsked fra 15. september 1951 på grund af sygdom. Overlærer frk. *Karen Marie Andersen*, Ryesgades skole, bevilget afsked fra 31. marts 1952.

Lærer *K. Foged Pedersen* under 10. januar udnævnt til skoleinspektør ved Struer østre Skole. Lærer *Givskov Christensen*, Kildegades skole, kaldet til lærer i Roskilde.

Til overlærere: Fru *Bodil Nielsen*, frk. *Helga Sørensen*, *Frode Hansen*, *K. A. Kristensen*, alle Horsens.

Til faste lærere: *Henning Bech Frandsen*, *Preben Lomborg*, *C. Clemens Hansen*, *Arne Ottesen*, alle Horsens.

Til faste lærerinder: Fru *Margit Ottesen*, fru *Else Rise*, fru *Lis Futtrup*, alle Horsens, fru *Erna Thomsen*, *Fynshav*, *Als*, samt frk. *Lizzi Mortensen*, Horsens, aspirant i fast embede.

Til timelærere: *Dines Madsen*, *Henning Roest*, *Thorkild Jochumsen*, alle Horsens.

Til timelærerinder: Fru *Betty Larsen*, fru *Birthe Jensen*, fru *Ulla Jørgensen*, frk. *Inga Kjær Laursen* (nu gift *Nielsen*), alle Horsens.

Til faste vikarer: *Harry Jørgensen*, *Gedved*, frk. *Eva Jørgensen*, *Ribe*, *Willy Kaae*, *Gedved*, *Niels Erik Nielsen*, *Silkeborg*, *Johs. Bach*, *Silkeborg*. — Sidstnævnte trådte uden for nummer på grund af studieophold i U.S.A.

Fast embede: *Niels Langgaard*, Horsens, fra 1. november 1951. — *Esther Risager Kjær*, *Nykøbing M.*, fra 1. oktober 1951.

Timelærer: *Erik Jensen*, Horsens.

Fast vikar: *Poul Ronøe*, Horsens.

2. Anciennitetsliste.

Nr.	Stilling og navn	Fødselsdag og -år	Lærer(inde)- eksamen	Undervist ved Horsens skolevæsen fra	Ansæt i nuværende embede	Tjenestealder	Grundløn + alderstillæg + pensionsgven- de tillæg m.v. pr. 31/3 51	Skole og timetal
Inspektører:								
1	Hr. E. Jørgensen	20/12 90	Jell. 11	1/0 11	1/3 33	1/3 33	9060	T. 18
2	" J. A. Mathorne	28/10 94	Ribe 16	1/9 36	1/9 36	1/9 36	9060	M. 18
3	- E. S. Meilvang	15/11 95	Jell. 16	1/4 39	1/4 39	1/4 39	9060	K. 18
4	Frk. Ellen Nicolaisen	20/6 96	Gedv. 19	1/2 21	1/9 40	1/9 40	9060	R. 18
5	Hr. Oluf Nielsen	27/3 94	Silkb. 15	1/4 16	1/9 40	1/9 40	9060	A. 18
6	- I. Skov Jørgensen	11/11 15	Hasl. 37	1/3 48	1/3 48	1/3 48	7740	Skole- psykol.
7	- Johs. Nielsen	30/10 06	KFUM27	1/4 28	1/4 50	1/4 50	7020	S. 18
Viceinspektører:								
1	Hr. Adeler Petersen ¹⁾	0/1 88	Ran. 13	18/8 13	1/11 32	1/4 43	7440	M. 30
2	- C. C. Boel	1/4 88	Silkb. 12	1/5 18	1/11 32	1/4 43	7440	T. 30
3	Fru D. Andersen	4/12 85	Hors. 06	18/8 18	1/2 41	1/4 43	7440	K. 30
4	Hr. A. Strand	29/1 96	Gedv. 23	1/8 23	1/4 42	1/4 43	7440	R. 30
5	Hr. J. J. Anker	7/1 90	Gedv. 11	1/12 12	1/5 43	1/4 43	7440	A. 30
6	- Aage Andersen	6/4 92	D.d.R. 13	16/8 16	1/4 47	1/4 44	7440	K. 30
7	Fru Anna Overbye Jensen	28/10 93	Ods. 16	19/8 20	1/7 48	1/7 45	7440	Særun. K. 5
8	Hr. P. G. Falk Pedersen ²⁾	7/3 05	Tønd. 26	16/8 26	1/4 50	1/4 47	6720	S. 30
9	Frk. Ellen A. Jensen	9/11 04	Ribe 28	13/8 29	1/8 50	1/8 44	7440	M. 30
10	Hr. H. B. Rønholt Christiansen	15/0 05	Ran. 27	14/5 28	1/4 52		6180	
Faste lærere og lærerinder:								
1	*Frk. Marie Andersen	25/3 86	Hors. 03	1/4 09	1/4 46	1/4 43	7020	R. 36
2	*Fru Else Thygesen	9/2 87	Hors. 08	13/8 08	1/4 46	1/4 43	7020	K. 36
3	*Hr. L. C. Tonnesen	5/3 84	N. Nis. 08	1/10 27	1/4 46	1/4 43	7020	K. 36
4	*Fru Karen Anker	16/4 87	Gedv. 11	1/5 12	1/4 46	1/4 43	7020	K. 36
5	* - Cathrine Andersen	11/6 90	Hors. 13	1/9 14	1/4 46	1/4 43	7020	T. 36
6	* - N. C. Wermuth	1/12 92	Jell. 14	5/5 17	1/4 46	1/4 43	7020	K. 36
7	*Frk. Ingeborg Ipsen	2/3 88	Hors. 12	1/8 17	1/4 46	1/4 43	7020	K. 36
8	* - Helga Kolstrup	19/10 93	Silkb. 15	1/9 16	1/4 46	1/4 43	7020	T. 36
9	* - Kristine Kristensen	15/5 92	Hors. 16	1/1 19	1/12 47	1/12 44	7020	A. 36
10	*Hr. Einar Lassen	4/6 95	Jell. 17	7/9 17	1/7 48	1/7 45	7020	A. 36
11	* - Ole P. Olesen ¹⁾	19/9 92	Gedv. 17	1/11 18	1/12 48	1/12 45	7020	S. 36
12	*Hr. H. Overbye Jensen	13/5 96	Ods. 17	18/8 17	1/4 46	1/4 43	7020	M. 36
13	* - Axel Christensen	31/10 96	Ods. 17	18/10 17	1/4 49	1/4 46	6420	K. 36
14	*Fru D. K. Bugge Hansen	23/12 96	Aarh. 18	1/8 37	1/4 49	1/4 46	6420	A. 36
15	*Frk. Anna Clausen	23/8 95	Ribe 19	1/4 21	1/4 49	1/4 46	6420	R. 36
16	*Fru Valborg Bech	28/11 97	Ribe 19	1/9 20	1/4 49	1/4 46	4280	R. 24
17	*Frk. Elisabeth Olsen	8/1 96	Ribe 19	7/1 22	1/4 46	1/4 43	7020	R. 36
18	*Hr. Johs. Christiansen ¹⁾	15/7 91	Jell. 20	1/1 23	1/4 50	1/4 47	6420	A. 36
19	*Frk. Ida Nielsen	24/11 86	Aarh. 13	24/9 23	1/4 50	1/4 47	6420	K. 36
20	*Hr. Carsten Mikkelsen	19/12 98	Gedv. 22	14/8 22	1/6 50	1/6 47	6420	R. 36
21	* - Axel Justesen ¹⁾	7/8 00	Gedv. 21	1/11 21	1/8 50	1/8 47	6420	K. 36
22	*Frk. Bodil V. Nielsen	2/4 99	Ods. 20	1/6 50	1/4 48	1/4 48	6420	K. 36
23	*Frk. Elna Nielsen	24/12 00	Aarh. 22	15/8 24	1/4 46	1/4 43	7020	M. 36
24	* - Helga Sørensen	21/12 99	Ribe 20	1/5 24	1/4 51	1/4 48	6420	A. 36
25	*Hr. R. H. Thorling	15/10 97	Tønd. 24	15/8 24	1/4 46	1/4 43	7020	T. 36
26	* - A. P. A. Trondhjem	3/5 97	Vordb. 25	17/8 25	1/4 46	1/4 43	7020	M. 36
27	* - Frode Hansen	3/9 03	Gedv. 24	17/8 25	1/4 51	1/4 48	6420	R. 36
28	* - K. A. Christensen	9/2 04	Jell. 25	15/8 26	1/4 51	1/4 48	6420	A. 36
29	* - P. Dissing	11/12 98	Jell. 25	1/8 50	1/8 52	1/4 49	6180	M. 36

1) Formand for pågældende skoles lærerråd.

2) Formand for fælleslærerrådet.

* Overlærere.

Nr.	Stilling og navn	Fødselsdag og -år	Lærer(inde)- eksamen	Undervist ved Horsens skolevesen fra	Ansæt i nuværende embede	Tjenestealder	Grundløn + alderstillæg + pensionsgivende tillæg m. v. pr. 31/3 1951	Skole og timetal
Faste lærere og lærerinder:								
30	*Hr. J. C. Baungaard ¹⁾	7/1 04	Jell. 27	1/4 28	1/4 52	1/4 49	6180	T. 36
31	*Frk. Esther M. Beck	28/11 04	Hadsl. 26	3/2 31	1/7 52	1/5 30	6180	R. 36
32	- Kai Andresen	7/4 07	Jell. 28	13/8 23	1/11 34	1/5 31	4120	M. 36 M.
33	- Victor Andersen	12/5 07	Gedv. 28	17/8 29	1/10 35	1/6 31	6180	T. 36
34	- Paul G. Lund	7/3 03	Jell. 28	1/6 30	1/12 36	1/6 32	6180	T. 36
35	Frk. C. Damgaard Jensen ¹⁾	25/11 02	Hasl. 30	2/2 31	1/2 37	1/3 33	6180	R. 36
36	Hr. R. Gulddal Poulsen	19/12 08	Jell. 31	1/1 32	1/6 37	1/1 34	6180	K. 36
37	Frk. Olga Rasmussen	31/5 02	Ribe 28	1/4 48	1/4 48	1/6 34	6180	S. 36
38	Hr. Gerh. Søndergaard	11/6 10	Silkb. 31	1/4 32	1/9 38	1/7 34	6180	T. 36
39	- C. E. Stern	24/12 00	Blaag. 30	1/8 32	1/7 39	1/8 34	6180	K. 36
40	Frk. Kirsten Christensen	27/5 06	Aarh. 28	10/8 42	1/7 45	1/8 34	6180	K. 36
41	Hr. Haldor Møller	23/6 10	Vord. 32	1/1 48	1/1 48	1/8 34	6180	M. 36
42	- Ulrich Uhrskov	7/3 09	Gedv. 30	15/3 33	1/4 42	1/3 35	6180	A. 36
43	- K. Sejstrup Møller ¹⁾	10/4 08	Jell. 32	15/2 33	1/4 42	1/3 35	6180	M. 36
44	Fru Maren Juul	29/5 09	Gedv. 30	1/4 33	1/7 34	1/4 35	6180	M. 36
45	- Ingrid Kækel	5/4 10	Ribe 32	1/9 33	1/7 38	1/9 35	6180	K. 36
46	Hr. Svend M. Jochumsen	28/1 10	Skaar 32	6/1 47	1/1 47	1/3 36	6180	M. 36
47	Frk. Signe Mortensen	14/3 11	Silkb. 33	1/7 50	1/7 50	1/4 36	6180	A. 36
48	Hr. F. Serritslev Pedersen	15/5 12	Gedv. 33	1/9 34	1/4 42	1/9 36	6180	M. 36
49	- Viggo E. Nielsen	4/2 08	Gedv. 29	1/9 34	1/6 42	1/9 36	6180	M. 36
50	Fru Astrid Søndergaard	1/12 11	Silkb. 33	1/6 36	1/4 42	1/11 36	6180	K. 36
51	- Marie L. Gauderup	14/2 13	Hadsl. 35	1/4 49	1/4 49	1/9 37	6180	M. 36
52	- Rigmor Fæg	20/10 07	Fem. 32	1/10 34	1/4 41	1/10 38	6180	S. 36
53	Hr. Carlo E. Jensen	17/1 05	Gedv. 27	1/11 36	1/5 43	1/11 38	6180	R. 36
54	Fru Inger Mikkelsen	2/10 11	Gedv. 36	1/4 38	1/4 42	1/2 34	5760	T. 36
55	Hr. Aage Mikkelsen	19/7 13	Tønd. 37	28/9 38	1/5 41	1/10 40	5760	K. 36
56	- Gerda Johnsen	25/3 14	Silkb. 39	1/9 39	1/5 43	1/9 41	5760	M. 36
57	Fru Ellen Nørup	29/8 17	Gedv. 39	6/11 39	1/9 43	1/12 41	5760	S. 36
58	- Meta Pedersen	21/1 14	Ods. 39	22/2 41	1/2 43	1/9 42	3840	S. 24
59	Hr. Sv. B. Tønnesen	29/12 12	Silkb. 40	1/4 41	1/9 45	1/4 43	5340	R. 36
60	- Bernh. Berendtsen	15/1 17	Gedv. 40	1/4 41	1/7 46	1/4 43	5340	K. 36
61	- Holger Madsen	10/16 12	Gedv. 41	11/8 41	1/7 46	1/9 43	5340	M. 36
62	- Svend Aa. Lundager	28/2 19	Silkeb. 41	1/9 44	1/5 47	1/12 43	5340	M. 36
63	- Søren Chr. Hansen	5/5 20	Gedv. 41	9/5 42	1/7 46	1/6 44	5340	M. 36
64	- Orla E. Jensen	2/6 20	Gedv. 42	10/8 42	1/7 46	1/9 44	5340	T. 36
65	Fru Ellen Ifversen	12/5 08	Aarh. 31	25/8 43	1/7 46	1/9 44	5340	K. 36
66	Hr. Arne Chr. Nørup	26/7 20	Blaag. 42	1/8 44	1/5 47	1/3 45	5340	K. 36
67	- Verner G. Henriksen	29/8 18	Gedv. 42	1/4 49	1/6 50	1/3 45	5340	R. 36
68	Fru Ruth B. Thisted	11/10 20	Gedv. 43	20/6 43	1/7 45	1/7 45	5340	M. 36
69	- Else Bøcher Pedersen	28/4 20	Gedv. 44	1/9 44	1/1 47	1/9 46	4800	T. 36
70	Fru Ellen Høst Aaris	5/4 22	Gedv. 44	11/6 47	1/8 48	1/9 46	5340	T. 36
71	Hr. Jens N. Pedersen	5/1 21	Jell. 44	1/4 49	1/4 49	1/9 46	4800	M. 36
72	Frk. Meta M. Munch	12/3 21	Aarh. 44	1/4 49	1/4 49	1/9 46	4800	M. 36
73	- Inger M. Poulsen	25/4 23	Gedv. 44	1/8 45	1/5 47	1/10 46	4800	M. 36
74	- Bodil K. Jørgensen	30/8 22	Gedv. 44	4/4 45	1/5 47	1/4 47	4800	T. 36
75	Hr. Kaj P. Risborg	18/7 22	Lang. 45	1/8 48	1/4 49	1/8 47	4800	M. 36
76	Fru Margrethe Nielsen	5/9 96	Tdr. 26	1/8 49	1/4 50	1/9 47	4800	T. 36
77	Hr. Carl Emil Hester	2/12 18	Gedv. 45	1/11 45	1/1 48	1/11 47	4800	M. 36
78	- Egil Bøcher Pedersen	19/5 23	Gedv. 44	2/4 46	1/7 48	1/2 48	4800	S. 36
79	- Henry Therkelsen	28/5 19	Gedv. 46	1/8 46	1/4 49	1/4 48	4800	K. 36
80	- Gunnar Andersen	26/2 23	Gedv. 44	1/5 46	1/7 48	1/5 48	4800	K. 36
81	- J. C. Givskov Christensen ..	8/2 23	Gedv. 45	24/5 46	1/7 48	1/6 48	4380	K. 36
82	- Knud B. Thisted	5/6 23	Gedv. 46	12/8 46	1/4 50	1/8 48	4800	R. 36

1) Formand for pågældende skoles lærerråd.
• Overlærer.

Nr.	Stilling og navn	Fødselsdag og -år	Lærer(tinde)- eksamen	Undervist ved Horsens skolevæsen fra	Ansæt i nuværende embede	Tjenestealder	Grundløn + alderstillæg + pensionsgri- vede tillæg m. v. pr. 31/3 51	Skole og timetal
Faste lærere og lærerinder :								
83	Hr. Børge Mortensen	25/12 24	Gedv. 46	12/8 46	1/4 50	1/8 48	4800	M. 36
84	Fru Anni Bech Frandsen	14/1 25	Gedv. 46	12/8 46	1/4 49	1/9 48	4800	K. 36
85	- Ida M. Ipsen	18/8 23	Gedv. 46	11/8 47	1/4 49	1/9 48	4380	U. f. nr.
86	Hr. Tage Rise	3/11 23	Gedv. 45	12/8 46	1/4 49	1/9 48	4800	T. 36
87	Fru Rita Langgaard	11/3 25	Gedv. 46	11/8 47	1/4 49	1/9 48	4800	R. 36
88	Frk. Tonny Henningsen	30/6 24	Gedv. 46	4/9 46	1/4 49	1/10 48	4800	K. 36
89	- Margrete Tinggaard	5/2 25	Gedv. 46	1/4 48	1/4 49	1/12 48	4800	S. 36
90	Fru Ella A. Glavind	23/1 25	Gedv. 46	8/1 47	1/4 49	1/2 49	4800	K. 36
91	Frk. Inge Kirsch Petersen	6/8 23	Gedv. 45	8/9 47	1/4 49	1/4 49	4380	T. 36
92	- Inge Stahl Madsen	25/4 26	Gedv. 47	23/6 47	1/3 50	1/7 49	4380	M. 36
93	Fru Inger Mortensen	28/3 26	Gedv. 47	31/3 48	1/3 50	1/9 49	4380	S. 36
94	- Birgit Risborg	7/9 25	Lang. 47	9/8 48	1/3 50	1/9 49	4380	S. 36
95	Hr. Ernst Tinggaard	24/1 22	Gedv. 47	1/4 48	1/3 50	1/9 49	4380	A. 36
96	Frk. Karen Jensen	27/10 24	Gedv. 47	1/4 49	1/3 50	1/9 49	4380	R. 36
97	Fru Bodil M. Thaisen	26/3 24	Gedv. 47	1/4 50	1/4 50	1/11 49	4380	A. 36
98	Hr. A. J. Nordentoft Jensen	21/6 21	Silkb. 43	1/8 50	1/6 50	1/11 49	4380	A. 36
99	Fru Martha Taagholt	27/10 24	Silkeb. 29	1/8 49	1/3 50	1/3 50	4380	A. 36
00	Frk. Inga Baastrand	5/11 26	Gedv. 48	1/8 48	1/8 50	1/8 50	4380	K. 36
01	Hr. Henning Bech Frandsen	20/11 25	Gedv. 47	23/6 47	1/4 51	1/7 49	4380	
02	- Preben B. Lomborg	23/2 26	Gedv. 47	20/9 47	1/4 51	1/8 50	4380	
03	- Arne A. Ottesen	1/6 24	Skå. 46	1/6 50	1/4 51	1/4 49	4380	
04	Frk. Lizzi Mortensen	13/11 27	Gedv. 49	1/8 49	1/4 51		4380	
05	- Else Rise	15/11 24	Gedv. 46	1/12 50	1/4 51	1/12 48	4800	
06	Hr. Chr. C. Hansen	23/1 22	Jøll. 45	1/11 50	1/4 51	1/5 49	4380	
07	- Niels Langgaard	1/6 25	Gedv. 48	1/8 48	1/4 51	1/5 49	4380	
08	Frk. Erna Thomsen	6/4 18	Tø. 39	1/8 51	1/8 51	1/5 42	5760	
09	- Ester Risager Kjær	15/3 21	Silkb. 47	1/10 51	1/10 51	1/10 49	4380	
10	Hr. Carl P. Svendsen	19/3 24	Th. L. 48	9/8 48	1/4 52		3996	
11	- Holger Johs. Junl	27/1 23	Gedv. 47	15/9 48	1/4 52		3996	
12	Frk. Birthe Digman	31/1 23	Arh. 45	1/5 49	1/4 52		3996	
13	Hr. Dines Madsen	27/6 26	Tø. 49	1/9 49	1/4 52		3996	
14	- Henning Roest	14/1 27	Gedv. 49	1/8 49	1/4 52		2997	
15	- Torkild Jochumsen	3/2 27	Gedv. 49	1/8 49	1/4 52		3996	
16	Frk. Karen Maria Worm	28/5 07	Zahl. 30	1/4 52	1/4 52			
17	- Vilhelmine Ø. Hansen	5/7 23	Gedv. 48	1/4 52	1/4 52			
18	Fru Margit Ottesen	9/11 21			1/4 52	1/10 48	4380	
Timelærere og timelærerinder:								
1	Hr. Poul Ronøe	7/8 26	Gedv. 49	1/11 51	1/4 52			
2	Fru Astrid J. Eriksen	11/10 95	Horsb. 17	1/1 49	1/3 50			
3	Frk. Ulla Margr. Jørgensen	2/11 21	Th. L. 50	1/8 50	1/4 51			
4	- Birthe Jensen	23/1 28	Arh. 50	1/8 50	1/4 51			
5	- Inga Kjær Nielsen	4/7 27	Silkb. 50	1/8 50	1/4 51			
6	Hr. Erik Jensen	9/5 17	Arh. 50	1/8 50	1/11 51			
7	Frk. Lis Schaar Hansen	24/8 28	Gedv. 50	1/8 50	1/4 52			
8	Hr. Harry Jørgensen	21/12 12	Gedv. 51	1/8 51	1/4 52			
9	Frk. Astrid Kjær Laursen	16/6 91	Gedv. 15	1/4 52	1/4 52			
10	Hr. Eivind P. W. Jørgensen	24/5 24	Th. L. 50	1/8 50	1/4 52			
11	- Willy Kaae	14/12 22	Gedv. 51	1/8 51	1/4 52			
Faste vikarer:								
1	Hr. Åge Jørgensen	18/7 28	Skå. 51	1/8 52	1/8 52			
2	- Herluf Jørgensen	23/8 15	Gedv. 39	13/3 51	1/4 52			
3	- Kai Andersen	23/10 28	Ods. 38	1/11 51	1/4 52			

Foruden den ud for hver især af personalet anførte grundløn med alderstillæg og pensionsgivende tillæg har de pågældende fået udbetalt reguleringstillæg, stedtillæg og midlertidigt tillæg efter de for statens tjenestemænd gældende regler. Det for de faste vikarer anførte beløb er beregnet for 27 timer ugentlig.

Løse vikarer:

Nr.	Stilling og navn	Fødselsdag og år	Lærer(inde) eksamen	Undervist ved Horsens skolevæsen fra
1	Frk. Esther Møller	4/3 23	Oden. 38	1/4 49
2	- Elsa Knudsen	28/2 27	Årh. 51	1/4 52
3	- Signe Dueholm Jensen	12/9 26	Silk. 50	1/9 51
4	- Bertholdt Ørnustrup	16/2 29	Gedv. 51	1/4 52

3. Kursusdeltagelse m. v.

1. *Horsens årskursus*, der ledes af en bestyrelse med d'hr. lærere *G. Søndergaard* og *F. Serritslev Pedersen* som henholdsvis formand og leder, og i hvis bestyrelse undertegnede og hr. amtskonsulent *A. Hjorth Hald*, *Gedved*, også er repræsenteret, har af undervisningsministeriet fået bemyndigelse til i fagene engelsk, tysk, fransk, matematik, dansk, svensk, fysik og kemi at give en undervisning, der svarer til et 1. årskursus på Statens lærerhøjskole, og herfor at udstede fuldgyldigt bevis.

I semestret 1951—52 har der været 9 kursus i gang: dansk 1, dansk 3, engelsk I, engelsk III, engelsk III f, historie og matematik III samt to korte kursus i tilskæring. 98 kursister fra Horsens og oplandet har deltaget i disse kursus.

Som lærere har virket: Lektor *S. Mammen* (engelsk), seminarie-lærer *Høegh Nielsen* (engelsk og dansk), adjunkt *Orla Rasmussen* (matematik), adjunkt *Keller Hansen* (historie), lektor *Vorting* (engelsk).

Tilskærerske *Ingefred Vinther* ledede undervisningen på de to tilskæringshold.

Følgende lokale lærerkræfter har modtaget beviser for deltagelse i de af undervisningsministeriet anerkendte kursus:

Engelsk III: Inga Baastrand, Verner Henriksen, Orla Jensen, Niels Langaard.

Matematik: C. E. Hester, B. Mortensen, A. Ottesen, K. Risborg, C. P. Svendsen.

Engelsk III f: Gunner Andersen, H. Bech Frandsen, Marie L. Ganderup, Harry Jørgensen, Åge Mikkelsen, Elisabeth Olsen, Inger Paulsen.

2. *Andre kursus.* Årskursus på Danmarks Lærerhøjskole: *Meta Munch*, engelsk. *Tonny Henningsen*, skolekøkken. — Danmarks Højskole for legemsøvelser: *Inger Stahl Madsen*. — Korte kursus af forskellig art: *Elsa Knudsen*, *Marie Ganderup*, *Karen Jensen*, *H. B. Frandsen*, *Dines Madsen*, *Rigmor Eeg*, *Carl P. Svendsen*, *Thorkild Jochumsen*, *fru Kjær Nielsen*, *Sv. Tønnesen*, *Ruth Thisted*, *V. Henriksen*. — Høretræning og mundaflæsning: *E. Stern*. — Studieophold i Wien: *Gerda Johnsen*. — Studieophold i Frankrig og Spanien: *L. Jochumsen*.

3. *Horsenslærere som censorer.* I. A. Mathorne i skr. og mdt. dansk ved realeksamen. Overbye Jensen: Skr. regning og matematik ved mellemskoleeksamen. Ellen Jensen: Skr. regning og matematik ved mellemskoleeksamen og mdt. regning og matematik ved realeksamen. Adler Petersen: Fysik ved pigeskoleeksamen og mellemskoleeksamen.

4. Lærerpersonalets fravær.

Bortset fra fravær på grund af deltagelse i kursus, censur m. v. har lærerpersonalet været fraværende i følgende antal timer:

Skolerne	Pligtige timer	Fravær		
		på grund af		
		sygdom	anden gr.	ialt
A.	28.600	647	18	665
K.	38.240	1.072	60	1.132
R.	27.360	1.530	115	1.645
S.	21.580	694	380	1.074
T.	24.860	2.006	30	2.036
M.	34.360	1.303	45	1.348
	175.000	7.252	648	7.900

Disse forsømmelser udgør følgende antal % af det pligtige timetal:

På gr. af sygdom %	Af anden grund %	Ialt %
4,14	0,37	4,51

VII. Skolebetjentene.

Følgende skolebetjente gjorde den 31. marts 1951 tjeneste ved skolevæsenet:

Nr.	Navn	Fødselsdag og -år	Ansættelses dato	Grundløn, al- derstillæg og pensg. tillæg 31. marts 1950 kr.	Skole
1	Hans Pedersen	23/8 1888	1/1 1922	4.380,00	A.
2	Evald Christensen	15/10 1911	1/6 1942	4.180,00	K.
3	Julius Dahl	24/1 1902	1/2 1943	4.180,00	T.
4	Georg K. Sørensen	26/1 1915	1/11 1947	4.120,00	R.
5	Holger Hansen	26/10 1903	1/4 1950	4.120,00	M.
6	Knud Christensen	16/3 1919	1/4 1950	4.120,00	S.

Foruden forannævnte grundløn, alderstillæg og pensionsgivende tillæg har hver af skolebetjentene fået udbetalt reguleringstillæg, midlertidigt tillæg og stedtillæg efter de for statens tjenestemænd gældende regler.

VIII. Skolevæsenets økonomiske forhold 1950—51.

1. Skoleudgifter ialt og pr. elev.

Kommunens driftsudgifter	kr. 1.678.693,00;	pr. elev kr. 418,00
Skolefondsbidrag, forrentning og af- skrivning	» 343.159,00;	» » » 85,45
Samlet kommunal udgift	kr. 2.021.852,00;	pr. elev kr. 503,45
Statens og skolefondens udgift	» 829.725,00;	» » » 206,61
Den samlede skoleudgift	kr. 2.851.577,00;	pr. elev kr. 710,06

Skolevæsenets middeltal af elever i 1950—51: 4016 er lagt til grund ved beregningen af gennemsnitsudgiften pr. elev.

Udgifterne til »Rosing-Ræderske Aftenskole« (kommunens kr. 50.833,86, statens kr. 56.109,90) og til Arbejdsteknisk Ungdomsskole (kommunens kr. 10.025,08, statens 5.918,79) samt kommunens udgift til de private skoler, kr. 3.100,00, er ikke medregnet i foranstående.

Af kommunens udgifter til skolevæsenet blev kr. 262.890,00 dækket af tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond.

**2. Bogført værdi af skolevæsenets ejendomme og inventar
1951—52.**

Institutionerne	Værdi 1/4 1950		Tilgang Kr.	Afgang Kr.	Værdi 31/3 1951	
	Bg. m. grund Kr.	Inven- tar Kr.			Bygn. m. grund Kr.	Inven- tar Kr.
Bsk. i Allégade	167628,10	1,00		7900,00	159728,10	1,00
— i Kildegade	2.8539,17	6000,00		4700,00	294839,17	5000,00
— i Ryesgade	272991,47	3000,00	424723,15	9200,00	686264,62	5250,00
— i Tordenskjoldsgade..	232765,25	1,00		5850,00	226915,25	1,00
Søndermarksskolen.....	1321580,04	32000,00	1126663,03	19000,00	2209243,07	252000,00
Mellem- & Realsk m. fl. . .	710499,77	25500,00		16750,00	696699,77	22550,00
Tandklinik	7259,87	8533,03	2040,90	3250,00	8550,77	6033,03
Skolehaven matr. nr. 871 a.	27000,00				27000,00	
Ialt...	3038263,67	75035,03	1553427,08	66650,00	4309240,75	290835,03

3. Brandforsikring pr. 31. marts 1952.

Institutionerne	Brandforsikringssum		
	Bygninger Kr.	Inventar Kr.	Ialt Kr.
Bsk. i Allégade.....	462200,00	37400,00	499600,00
— i Kildegade	915000,00	60000,00	975000,00
— i Ryesgade	1542500,00	40000,00	1582500,00
— i Tordenskjoldsgade.....	587600,00	37400,00	625000,00
Mellem- og Realskolen m. v	1472000,00	174000,00	1646000,00
Idrætspladsen, Østergade.....	28200,00		28200,00
Skolehaven matr. nr. 871 a	10000,00		10000,00
Kontorerne, Skolegade 7		10150,00	10150,00
Søndermarksskolen	3200000,00	457000,00	3657000,00
Ialt...	8127500,00	815950,00	9033450,00

**IX. Oversigt over folketal og fødsler i Horsens samt
elevtallet i Horsens købstads offentlige og private skoler
1910—51.**

År	Byens folketal 5/11	Antal fødsler 1/4—31/3			Skolesøgende børn i Horsens		I komm. skoler			I stats- skolen		I private skoler	
		Dr.	Pg.	Ialt	Ialt	Deraf un- dervpl. fra Horsens	Undervisnpl. fra Horsens		Skole- søgende	Undervisnpl. fra Horsens	Skole- søgende	Undervisnpl. fra Horsens	Skole- søgende
							Antal	% *)					
1910	23481	299	307	601	3930	3597	2868	79,7	2378	92	241	612	711
1911	23463	291	302	598	3953	3640	2893	79,5	3022	125	262	594	674
1912	24609	305	267	577	3973	3663	2939	80,2	3062	121	273	578	638
1913	24932	291	212	551	3993	3652	2956	80,9	3091	123	284	539	618
1914	24856	298	260	581	3929	3556	2879	81,0	3022	116	283	536	624
1915	24768	269	283	525	3935	3532	2906	82,3	3035	99	276	505	624
1916	25078	258	256	518	3917	3547	2951	83,2	3068	99	264	475	585
1917	25521	270	260	526	3934	3604	2974	82,5	3081	115	263	489	580
1918	26335	296	256	578	3972	3607	2938	81,5	3061	100	266	538	645
1919	27062	235	282	460	4026	3671	2949	80,3	3056	102	273	577	697
1920	27698	319	225	620	4032	3670	2949	80,4	3054	107	291	583	696
1921	27447	279	301	544	3982	3588	2884	80,4	2999	109	290	564	695
1922	27655	275	265	500	4030	3593	2884	80,3	3032	110	303	576	693
1923	27640	249	225	493	3943	3507	2826	80,6	2964	104	304	543	675
1924	27665	217	244	449	3885	3444	2805	81,4	2914	113	311	507	660
1925	28124	247	232	457	3863	3391	2767	81,6	2893	110	315	524	655
1926	28449	236	210	432	3942	3456	2838	82,1	2963	104	310	501	639
1927	28697	261	196	473	4036	3550	2909	82,0	3006	105	322	517	654
1928	28869	258	212	468	4119	3606	3010	83,5	3172	93	323	483	618
1929	28847	244	210	456	4149	3647	3038	83,3	3172	92	333	504	644
1930	28628	208	212	423	4139	3654	3063	83,8	3173	94	327	488	639
1931	28618	209	215	417	4136	3618	3068	84,8	3208	92	318	445	610
1932	29002	196	208	416	4131	3584	3067	85,6	3250	92	322	405	559
1933	29349	200	220	399	4191	3614	3106	85,9	3304	116	333	374	554
1934	29611	254	199	476	4089	3469	2992	86,0	3220	112	337	365	532
1935	29972	239	222	481	4046	3398	2938	86,2	3174	107	344	353	528
1936	29851	266	242	526	3957	3202	2307	87,4	3119	99	353	296	485
1937	30052	267	260	545	3922	3185	2765	86,8	3086	102	349	314	485
1938	30330	260	278	506	3834	2941	2525	85,86	3027	111	340	298	460
1939	30610	248	246	509	3751	2854	2466	86,20	2995	110	327	273	429
1940	30581	271	261	522	3738	2793	2443	87,31	2995	101	356	249	387
1941	31077	293	251	552	3731	2673	2385	89,106	2998	89	363	199	370
1942	31347	265	259	515	3754	2655	2373	89,15	2934	92	379	190	391
1943	31864	328	250	625	3801	2656	2357	88,51	2995	90	380	209	426
1944	32047	341	297	676	3789	2719	2371	87,20	2994	92	374	255	420
1945	33488	390	335	751	3981	2871	2484	85,8	3079	88	400	299	502
1946	34362	461	361	837	4161	2966	2619	87,7	3245	93	413	254	503
1947	34630	417	376	796	4264	3100	2720	87,7	3359	82	412	298	493
1948	35202	407	379	771	4383	3254	2850	85,9	3467	102	391	304	525
1949	35649	375	364	686	4547	3311	2944	87,4	3653	98	391	269	503
1950	36199	321	311	619	4701	3628	3274	90,9	3840	100	393	252	468
1951	35856	364	309	673	5042	3754	3376	89,9	4129	103	400	275	513

*) Af det samlede i Horsens by hjemmehørende antal skoleelever i undervisningspligtig alder.

D. De private skoler.

Af de private skoler, der den 31. december 1951 tilsammen havde ca. 543 elever, hvoraf 243 fra andre kommuner, skal her nævnes følgende:

Skolernes navne	Oprettet i året	Elevtal ^{31/12} 51			Antal klassetrin	Ugentligt timetal	Lærersperson.		
		Fra Hors. kommune	Fra andre kommuner	Ialt			Lærere	Lærer- inder	Ialt
1. Horsens private Real- og ... Forberedelsesskole	1832 1872 (sam.sl. 1949)	275	238	513	10	550	5	12	17
2. Katolsk St. Joseph Skole ..	1872	24	6	30	3	104	3	5	8

Horsens, i oktober 1952.

P. Engelbret-Pedersen.